GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

SOBOTA 4 PAŹDZIERNIKA 2003 roku

TEL.: 558 731 766
FAKS: 558 740 044
nr 115

CENA 6 Kč

NOWA WYSTAWA W KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ

Zaolzie 1938

CIESZYN (kor) – Mieszkańcy Cieszyna, ale też sporo Zaolziaków zawitało w czwartek do siedziby Książnicy Cieszyńskiej, by wziąć udział w wernisażu nowej wystawy przygotowanej przez pracowników tej instytucji. Jej autorzy, Anna Maria Rusnok i Stefan Król, zaprezentowali tu materiały dotyczące przyłączenia w październiku 1938 roku Zaolzia do Polski.

- Cieszyniacy chętnie świętują różne rocznice, tragiczne i radosne, ale o jednej rocznicy jak gdyby zapomnieli. Chodzi o 2 października 1938 roku, kiedy na Zaolzie wkroczyły wojska polskie - powiedział, otwierając wystawę, dyrektor Książnicy, **Krzysztof Szelong**. *- W głębi Polski o tej rocznicy mówi się bez problemów, a dla cieszyniaków to wciąż temat tabu, wydaje się nawet, że dla nas wyłącznie temat – narzędzie do samobiczowania. Chcemy zatem tą wystawą zaprosić mieszkańców naszego regionu do dyskusji nie tylko o historii, ale i o krzywdach, których doznały obie strony (bo przecież sporo Czechów musiało później opuścić Zaolzie), a także zawiedzionych nadziejach zaolziańskich Polaków... Chociaż chodzi o temat kontrowersyjny, mamy nadzieję, że wszyscy potraktują naszą ekspozycję jako zachętę do uczciwych, otwartych rozmów o tamtych dniach.*

K. Szelong dodał, że wystawa „Zaolzie 1938, dokumenty – relacje – opinie" pokazuje wydarzenia sprzed 65 lat „w nawiasie", którego klamrami są lata 1918 i 1958 (- *W tym roku PRL i Czechosłowacja podpisały traktat graniczny, zamykając definitywnie temat Zaolzia* - wyjaśnił dyrektor).

Na wystawie zaprezentowano m.in. rozkazy dowódców polskich oddziałów wojskowych, sporo tytułów prasowych z tamtych dni, książek (m.in. pamiętniki ministra Józefa Becka, a także zaolziańskich nauczycieli czy robotników, „Maszerować" Gustawa Morcinka, „Święta rzekę" Poli Gojawiczyńskiej), opracowań historycznych... Są też plansze z fotografiami dokumentującymi wkroczenie wojsk polskich na Zaolzie oraz wizyty dygnitarzy – ministra Becka, marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego i prezydenta Ignacego Mościckiego. Wiele materiałów pochodzi ze zbiorów zaolziańskich kolekcjonerów, np. Józefa Chmiela z Darkowa.

W wernisażu wziął udział **Stanisław Gajdzica**, jeden z nielicznych żyjących żołnierzy, którzy 2 października z Samodzielną Grupą Operacyjną „Śląsk" gen. Władysława Bortnowskiego wkraczał na Zaolzie. Urodził się w Bystrzycy, a obecnie mieszka w Czechowicach. *- Byłem tuż po podchorążówce. A jako żołnierz 2. batalionu 4. Pułku Strzelców Podhalańskich wkroczyłem na Most Jubileuszowy jako czwarty* - powiedział S. Gajdzica.

Wystawa potrwa do 23 stycznia 2004 r.. Zwiedzać ją można w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 8.00-15.00.

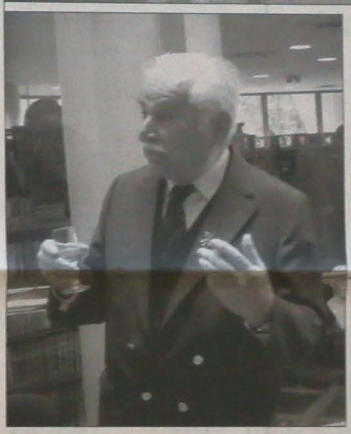

▲ *Wśród zaprezentowanych na wystawie „Zaolzie 1938" materiałów znalazło się też sporo pochodzących ze zbiorów Józefa Chmiela (na zdjęciu) z Darkowa.*

◀ *Wspomnieniami z tamtych dni podzielił się z uczestnikami wernisażu również Stanisław Gajdzica, w 1938 r. żołnierz 4. Pułku Strzelców Podhalańskich.* **Fot. JACEK SIKORA**

Dzień Miasta

TRZYNIEC (sch) – Dzień swojego miasta świętować dziś będą trzyńczanie. W tym dniu o godz. 9.30 w kinie „Kosmos" zaplanowano projekcję bajek, przed DK „Trisia" jarmark jesienny, na zakończenie zaś Wieczór Galowy w Domu Kultury.

NAPIS W PORZĄDKU

Walka z wandalem

NAWSIE (R.B.) – Napis „obecni úřad – urząd gminny" na siedzibie lokalnych władz jest już naprawiony. Gmina jest ubezpieczona przeciw wandalizmowi i na jego odnowienie otrzymała środki od ubezpieczalni.

W maju informowaliśmy, że nieznany sprawca zniszczył polską część napisu „Obecní úřad – urząd gminny" na budynku nawiejskich władz. Napis, który tworzyły metalowe litery przymocowane bezpośrednio do ściany, został umieszczony nad drzwiami wejściowymi budynku pod koniec kwietnia. Już przed 1 maja nieznany sprawca poniszczył jedną literę. W związku z tym gmina zamówiła wykonanie nowej. Wandal pojawił się jednak w międzyczasie jeszcze dwa razy i zniszczył napis doszczętnie.

- Teraz litery zostały przymocowane do deski, wyrwać je zatem będzie o wiele trudniej - poinformowała pani wójt **Lenka Husarowa**. *- Nie wiemy, kto i dlaczego w ten sposób postępował. Gdyby zdarzyło się to jeszcze raz, umieścimy tablicę z napisem nieco wyżej.*

■ POGODA

SOBOTA - Pochmurno z deszczem. Temperatura w dzień 13-17 st., nocą 14-10 st. C.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK - Bez większych zmian. Temperatura w dzień 9-13 st., nocą 9-5 st. C.

- Co nowego w kulturze? Rys. BRONISŁAW LIBERDA

RADA UCHWALIŁA PROJEKT

Kanalizacja dla wsi

WĘDRYNIA (R.B.) - Po długich dyskusjach miejscowy samorząd podjął w środę decyzję o budowie sieci kanalizacyjnej. Będzie ona gotowa przed końcem 2010 roku.

Po przystąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej każda gmina licząca powyżej 2 tys. mieszkańców musi być skanalizowana. Wymóg ten trzeba będzie spełnić do 2010 roku.

Władze Wędryni już dziś podjęły pierwsze decyzje w tej sprawie. W ostatnich miesiącach br. oraz w przeciągu roku przyszłego gminna sieć kanalizacyjna zostanie przygotowana od strony projektowej, właściwe prace powinny natomiast ruszyć w rok później.

- Spośród wszystkich przedstawionych wariantów został przyjęty projekt C, przewidujący podłączenie naszej gminnej sieci do kanalizacji w Trzyńcu - mówi pracownik gminnego działu ekonomicznego **Věra Kaletowa**. *- Nie mamy jak na razie zaplanowanych poszczególnych etapów, czekają nas też rozmowy z władzami Trzyńca. Poza tym musimy jeszcze poszukać rozwiązania kanalizacji dzielnic Zadzie i Ryborzowice–Południe, których odległość od centrum jest dość spora.*

Koszty inwestycji oszacowano na ok. 160 mln koron. Ponad 20 proc. z ogólnej sumy zostanie wydzielonych z gminnego budżetu. Samorząd Wędryni zwróci się z prośbą o dotacje do funduszy Unii Europejskiej, bądź też resortu ochrony środowiska.

■ PYTANIE DO...

LESZKA MILLERA
Premiera
Rzeczypospolitej Polskiej

■ ■ Czy po wejściu naszych krajów do UE Polska nadal będzie wspierać rodaków żyjących w RC?

- W tej sprawie nic się nie zmieni. Polska będzie nadal was wspierać. Unia Europejska przywiązuje wielką wagę do rozwoju mniejszości narodowych - takiego, w którym przysługujące prawa grupom narodowym i etnicznym są przestrzegane. A chodzi np. o prawa do rozwijania tradycji, kultury, historii. Sytuacja może się więc tylko poprawić. Nie może się pogorszyć. **(mro)**

ROZPOCZYNA SIĘ ŚWIATOWY TYDZIEŃ ZWIERZĄT

W roli głównej czworonogi

W tym roku po raz piąty obchodzić będziemy Światowy Tydzień Dobroci dla Zwierząt. Rozpoczyna się on właśnie dziś - 4 października - w dniu imienin św. Franciszka z Asyżu. Wzorem średniowiecznego patrona spróbujmy w ciągu tych siedmiu dni okazać więcej serca nie tylko domowym pupilom - psom, kotom, żółwiom, papużkom - lecz także wszystkim innym istotom żywym.

Obchodom Tygodnia Zwierząt, które nota bene mają w świecie o wiele dłuższą tradycję niż u nas, przyświeca idea współpracy w niesieniu pomocy zwierzętom w skali całego globu. Ulżenie losowi choć jednej istoty żywej włączy nas do łańcucha dobrej woli, tworzonego przez ludzi, którzy zrozumieli już, że nie są jedynymi godnymi ochrony istotami żywymi na tej planecie.

Jedną z form niesienia pomocy zwierzętom są schroniska przeznaczone dla udomowionych czworonogów, które najczęściej zostały porzucone przez właściciela. W byłych powiatach karwińskim oraz frydeckomisteckim bezpańskie psy mogą znaleźć opiekę w schroniskach w Orłowej, Karwinie, Boguminie oraz Trzyńcu i Frydku-Mistku. Z obserwacji **Jiřiny Lichtblauowej** z orłowskiego przytuliska wynika, iż najwięcej zwierząt trafia tu przed okresem urlopowym. Wtedy bowiem czworonożny ulubieniec staje się nagle przeszkodą w letnich wojażach. *Oddają go tutaj niczym przedmiot* - twierdzi.

O niektórych właścicielach psów niewiele dobrego mają do powiedzenia również w pozostałych schroniskach. Mnożą się smutne, a czasami wręcz makabryczne opowieści. Takie np., jak historia psa, którego pan przywiązał za szyję do drzewa w lesie, czy w kanale burzowym, licząc zapewne na to, że utonie podczas najbliższego deszczu.

Z informacji kierowników schronisk wynika, że zdecydowanie więcej ludzi pozbywa się swoich zwierząt, niż decyduje na opiekę nad nimi. Nie przewidują też, niestety, poprawy tej sytuacji w związku ze Światowym Tygodniem Zwierząt. Wbrew tej pesymistycznej prognozie pomyślmy o odwiedzeniu - niekoniecznie w przyszłym tygodniu - schroniska. Może właśnie ta wizyta zadecyduje o tym, że nasz dom wzbogaci się o kolejnego członka rodziny? **(wak)**

ISSN 1212-4222

BARTOSZ KOZICZYŃSKI Z MIESIĘCZNIKA „TERAZ ROCK" RADZI

Jak zostać dziennikarzem?

CZ. CIESZYN (sch) – Z jednym z najbardziej poważanych polskich dziennikarzy muzycznych, Bartoszem Koziczyńskim, **spotkali się wczoraj uczniowie Polskiego Gimnazjum oraz Akademii Handlowej. Spotkanie odbyło się w ramach grupy dziennikarskiej projektu Kongresu Polaków w RC, „Perspektywa 21".**

Posłuchać o tym, jak można marzenie o satysfakcjonującej pracy wcielić w życie, przyszła do gimnazjalnej klasopracowni wychowania plastycznego spora grupa młodzieży. Główny protagonista spotkania, sekretarz miesięcznika muzycznego „Teraz Rock", Bartek Koziczyński, zwierzył się, że już w szkole średniej postanowił zostać dziennikarzem muzycznym.

Udało mu się. Po upływie 10 lat rozmawiał z takimi gwiazdami rocka, o spotkaniu których twarzą w twarz nawet mu się nie śniło. Przy okazji zapoznał słuchaczy, jak w świecie show biznesu przeprowadza się wywiady, jak pisać recenzję, felieton oraz rzetelną relację. Wszystko zaś ilustrował z życia wziętymi historyjkami.

Nie ukrywał jednak, że mimo plusów, jakie niesie z sobą praca dziennikarza (tu pół żartem, pół serio wymienił późne wstawanie z łóżka oraz zwolnienie z obowiązku posiadania garnitura), powoduje ona również wiele skutków ubocznych. - *Trzeba nastawić się na destrukcję żołądka i nerwów* - powiedział á propos dziennikarzy gazet codziennych będących przez cały dzień „w locie". Od razu też podał średnią wieku, jakiej dożywa się dziennikarz najświeższych wiadomości – nawet nie pięćdziesiątka. Mającym zaś mimo wszystko ambicje dziennikarskie radził: - *Nie ma miejsc niedostępnych. Trzeba wejść i włożyć nogę między drzwi. W redakcji chwytać się każdej roboty ze świadomością, że nie dostaniemy za nią żadnych pieniędzy. Aż w końcu staniemy się niezbędnymi i otrzymamy pierwszą „wierszówkę".* Zwrócił jednak uwagę na to, że nie od razu łapie się wywiady z ważnymi osobistościami, a raczej zaczyna się od problemów z nadmiarem marchewki i drobnych przekrętów w radzie miejskiej.

Bartek Koziczyński nie poprzestał jednak wyłącznie na rozbudzeniu wśród młodzieży jałowych ciągotek do dziennikarki. Chętnym do sprawdzenia swojego pióra podał adres *terazrock@terazrock.pl*, pod który mogą pisać: - *Prześlijcie do mnie recenzję jakiejś nowej płyty czy nowego zespołu. Oczywiście wszystkiego nie będziemy w stanie opublikować, ale na pewno przynajmniej odpiszę, co jest dobre, a nad czym należy jeszcze popracować.*

▲ *Spotkanie z warszawskim dziennikarzem Bartoszem Koziczyńskim (na zdjęciu z prawej) prowadził szef Kancelarii Kongresu Polaków w RC, Marek Michalek (z lewej). Gospodarzem imprezy był polonista Gimnazjum Władysław Kubień.* ***Fot. BEATA SCHÖNWALD***

SPOTKANIE NA POLONISTYCE UNIWERSYTETU OSTRAWSKIEGO

Prezentacja możliwości współpracy

OSTRAWA **(mro) - O formach współpracy z Polską i jej placówką dyplomatyczną w Ostrawie mówiono w ub. wtorek podczas spotkania konsul Konsulatu Generalnego RP ds. Polonii** Grażyny Kostrusiak **z dziekanem Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego** doc. Evą Mrhaczową, **szefową Katedry Slawistyki** doc. Janiną Raclawską **oraz nauczycielami akademickimi polonistyki z** prof. Jiřim Damborskim **na czele.**

- *Uzgodniono wsparcie polonistyki przez Fundację „Semper Polonia" oraz udział polonistów z Polski w naszych konferencjach naukowych. Ustalono też, że będziemy reagowali na aktualne potrzeby kadry pedagogicznej polskich szkół na Zaolziu* - podsumowała dyskusję doc. Janina Raclawska.

Mówiono też o planach dydaktycznych i pozadydaktycznych, o nowych programach studiów pedagogicznych dla nauczycieli Polskich Szkół Podstawowych (chodzi o przejście z systemu cztero- i pięcioletnich studiów na pięcioletnie o trzyletnim stopniu bazowym oraz dwuletniej nadbudowie). Podkreślano rolę polonistyki ostrawskiej - największego ośrodka kształcenia języka polskiego w RC nastawionego także na popularyzację tego języka wśród Czechów.

Podkreślano, że w nowym roku akademickim podjęła tu studia blisko setka osób, w tym liczna grupa doktorantów. Jednym z tematów była też planowana w tym roku międzynarodowa konferencja nt. twórczości Wisławy Szymborskiej - zaproponowano, by konsul generalny RP w Ostrawie objął ją swoim patronatem.

GRYPA KONTROLOWANA?

Czas szczepień

REGION (wak) - Stacje Higieniczno-Epidemiologiczne w Ostrawie, Karwinie i Frydku-Mistku oraz lekarze pierwszego kontaktu rozpoczęli szczepienia przeciwko grypie. Bezpłatnie szczepi się osoby z grupy najwyższego ryzyka, czyli astmatyków, cukrzyków, osoby mające problemy z układem krążenia. Pozostali zapłacą w gabinetach lekarzy prywatnych od 150 do 250 koron (w zależności od rodzaju szczepionki). Jej skład co roku jest uaktualniany zgodnie z przewidywaniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Prawdopodobieństwo, że naukowcy trafią w dziesiątkę i zostaniemy uodpornieni na właściwy szczep grypy, jest z roku na rok coraz większe, ale nie stuprocentowe. Wirusy mutują, stają się coraz groźniejsze. Przeciwciała pojawiają się u 85-95 proc. zaszczepionych w 7-12 dni po iniekcji. Nabyta odporność wystarcza zwykle na rok.

Epidemiolodzy twierdzą, że szczepienia są - jak dotąd - jedyną skuteczną metodą kontroli nad grypą. Jeśli nawet szczepionka nie uchroni nas przed wirusem, to przynajmniej choroba będzie przebiegać łagodniej. Według statystyk Ministerstwa Zdrowia RC na powikłania pogrypowe umrze rocznie w kraju ponad tysiąc osób.

KIEROWCY MUSZĄ UZBROIĆ SIĘ W CIERPLIWOŚĆ

Poszerzają parking

SUCHA GÓRNA (sch) – Kierowcy korzystający z ulicy Szkolnej prowadzącej koło ośrodka zdrowia oraz czerwonego budynku polskiej szkoły muszą uzbroić się w cierpliwość. Z racji poszerzania parkingu koło Urzędu Gminnego droga ta jeszcze co najmniej przez miesiąc nie będzie w pełni przejezdna.

- *Chodzi o realizację projektu sprzed mniej więcej pięciu lat. Zakładał on utworzenie dziesięciu miejsc do parkowania. Wybudowano jednak tylko pierwszych pięć, reszta pozostała na później* - powiedział wójt **Jan Lipner**.

Projekt przewiduje również położenie bruku, a to nie tylko na parkingu, ale również na odcinku drogi między „czerwoną" szkołą a Urzędem Gminnym. W ten sposób nawierzchnia brukowa od kościoła katolickiego aż po szkołę stworzy jedną całość. Inwestycja ta nie powinna przekroczyć 1 mln koron.

Należy się spodziewać, że nowe miejsca do parkowania przyjmą z zadowoleniem nie tylko odwiedzający urząd petenci. Z parkingu koło Urzędu Gminnego korzystają bowiem również osoby udające się na nabożeństwa do pobliskiej świątyni. Kościół bowiem w swoim bezpośrednim sąsiedztwie parkingu nie posiada.

WEEKENDOWE SPOTKANIA Z LETNIKAMI

Nie tylko o odpadkach

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Dwa spotkania z właścicielami domków letniskowych zaplanowali na weekend przedstawiciele władz Ligotki Kameralnej. Dzisiejsze rozpocznie się o godz. 17.00, na jutro zaś zwołano spotkanie na godz.10.00.

- *Domów letniskowych mamy we wsi aż 420, co nas z jednej strony bardzo cieszy, ale z drugiej wiąże się z wieloma problemami* - mówi wójt gminy pod Godulą, **Stanisław Ćmiel**.

Głównym tematem dyskusji będą sprawy likwidacji odpadków, a zwłaszcza – z powodu wzrostu kosztów wywożenia śmieci – podwyżki opłat z tym związanych. Samorządowcy zamierzają też przekonać właścicieli domków letniskowych, by więcej uwagi poświęcili segregacji odpadków. Będzie ponadto mowa o ustaleniu zasad wydawania przez Urząd Gminny zezwoleń na wjazd samochodem na teren Parku Krajobrazowego „Beskidy". Jak poinformował „GL" S. Ćmiel, darmowe zezwolenia będą wydawane wyłącznie właścicielom i członkom ich najbliższej rodziny. Inni goście muszą za nie zapłacić.

- *Chcielibyśmy też poruszyć temat remontów prywatnych dróg i mostków, o co prosi nas wielu letników. Postaramy się im pomóc, ale w każdym takim przedsięwzięciu musi współuczestniczyć finansowo również właściciel drogi* - dodał wójt.

▲ *Rudolf Łabaj, prezes Klubu '99, wręcza nagrodę - Puchar Przechodni kapitanowi zwycięskiej drużyny z PSP Jabłonków.* ***Fot. MAREK SANTARIUS***

PIŁKARSKIE MISTRZOSTWA PSP

Jabłonkowianie nie zawiedli

BYSTRZYCA (ms) – Na boisku miejscowego klubu odbył się wczoraj finał IV Mistrzostw w Piłce Nożnej polskich szkół podstawowych o memoriał Alojzego Adamca.

W rozegranych wcześniej eliminacjach wyłoniono finałową czwórkę - zespoły Trzyńca, Bystrzycy, Jabłonkowa oraz połączoną drużynę Suchej Górnej i Błędowic. Piłkarze tego ostatniego zespołu wywalczyli trzecie miejsce, na drugim uplasowali się trzyńczanie, a zwycięstwo i puchar przechodni, podobnie jak w roku ubiegłym, zdobyła drużyna PSP Jabłonków. Najlepszym bramkarzem okazał się **Adam Bielesz** z Trzyńca, najlepszym graczem **Filip Samiec** a strzelcem **Piotr Szkatuła** - obaj z Jabłonkowa. Sędziowali **Karol Proboszcz** oraz **Otton Karch**.

Organizatorami tego sportowego święta był Zarząd Główny Macierzy Szkolnej na czele z Janem Brannym oraz Klub'99 z prezesem Rudolfem Łabajem, który pełnił obowiązki sędziego honorowego.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

»Obraz wroga...«

Plakaty, broszury, rysunki satyryczne, kukły uznanych postaci ze świata polityki można zobaczyć na otwartej w czwartek w Łodzi wystawie „Obraz wroga w propagandzie PRL". Ekspozycję przygotował łódzki Instytut Pamięci Narodowej. Według organizatorów wystawy, ma ona pokazać, w jaki sposób w latach 1945-1989 władze PRL prowadziły walkę propagandową.

Jak powiedział Tomasz Toborek z IPN, wystawa podzielona została na kilka tematycznych części. Dotyczą one tzw. wrogów klasowych i gospodarczych, Europy Zachodniej i związanych z nią postaci, Kościoła katolickiego w Polsce i polskiego podziemia. Zwiedzający mogą zobaczyć również plakaty, rysunki satyryczne i wycinki prasowe. Wśród eksponatów jest jeden z najsłynniejszych przykładów propagandy - plakat pt. „AK. Olbrzym i zapluty karzeł reakcji". Są broszury preparowane przez Służbę Bezpieczeństwa.

Ozzy pisze musical

Ozzy Osbourne, były wokalista grupy Black Sabbath, rozpoczął komponowanie utworów do broadwayowskiego musicalu o Rasputinie.

Materiał zostanie nagrany w prywatnym studiu muzycznym piosenkarza. Jak dowiedzieli się dziennikarze brytyjskiego portalu rozrywkowego, skomponowane piosenki mają również ukazać się na specjalnym albumie, który na rynku pojawi się równolegle z premierą musicalu. 55-letni Osbourne zapowiedział jednak, że przygotowany materiał umieści również na własnej płycie.

»Beatlesi« biją »Stonesów«

Popularność „Beatlesów" nie przemija - kilka pamiątek po muzykach, w tym unikatowy plakat i program amerykańskiej trasy koncertowej z lat 60., na nowojorskiej aukcji sprzedały się lepiej, niż pamiątki po innej legendzie, zespole „The Rolling Stones."

Nowojorski dom aukcyjny „Christie's" na środowej licytacji - oprócz rzeczy należących do „Beatlesów" i „Stonesów" - wystawił m.in. pamiątki po Jimim Hendriksie, zespole „Queen" i Madonnie, w tym złote płyty, nie publikowane wcześniej fotografie i części garderoby.

„»Beatles«, po raz kolejny, sprzedali się najlepiej" - tłumaczyła Sarah Hodgson z dyrekcji „Christie's". Jak powiedziała Hodgson, plakat reklamujący występ Beatlesów w New Brighton (Anglia) z 1962 roku sprzedano za prawie 20 tys. dolarów, natomiast podpisany przez muzyków program ich trasy koncertowej z 1965 roku osiągnął cenę 22 i pół tysiąca dolarów. Najwięcej, bo prawie 50 tys. dolarów, zapłacono natomiast za zaprojektowaną przez Johna Lennona rzeźbę pt. „Open and Shut", przedstawiającą dwudrzwiową toaletę.

Wcześnie zaczyna...

Napady rabunkowe zdarzają się w Brazylii niestety dość często, ale świadkowie napadu na pensjonat w Rio de Janeiro nie wierzyli oczom - jeden z rabusiów miał co najwyżej... osiem lat.

Napadu na jeden z pensjonatów w luksusowej dzielnicy Rio, Barra da Tijuca, dokonano w nocy ze środy na czwartek. „Chłopak miał nie więcej niż osiem lat, broń palną w ręku i lizaka w buzi" - powiedziała kobieta, która była świadkiem przestępstwa. Dziecko groziło, że ją zabije.

Łupem napastników padła biżuteria, gotówka, telefon komórkowy i cyfrowy aparat fotograficzny - poinformowały brazylijskie media, powołując się na policję.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

Z INŻ. KRYSTYNĄ BONČEK O ZMIANACH, JAKIE SZYKUJĄ SIĘ W »HANDLÓWCE«

Najpierw uczennicą, teraz dyrektorem

Koleżanki z handlówki (ówczesnej Średniej Szkoły Ekonomicznej) inż. Krystynę Bonček **pamiętają pod panieńskim nazwiskiem Ochodek. Po czterech latach stuwykonywania zawodu informatyka Krystyna Bonček powróciła do szkoły przy czeskocieszyńskiej ul. Sokola Tůmy. Najpierw prowadziła zajęcia z przedmiotów ekonomicznych - ekonomikę oraz księgowość, w ostatnich latach zaś informatykę oraz zajęcia firm symulacyjnych. Od września br. objęła stanowisko dyrektora.**

▲ *Dyrektor Akademii Handlowej w Cz. Cieszynie, Krystyna Bonček.* ***Fot. BEATA SCHÖNWALD***

◀ *Pierwsze uczennice, które w 2001 roku uczystniczyły w zdobywaniu międzynarodowego „komputerowego prawa jazdy".* ***Fot. DANUTA BRANNA***

■ ■ Od czasu, gdy Pani była tutejszą uczennicą, w szkole wiele się zmieniło. Na jakim odcinku te zmiany są najbardziej widoczne?

Przede wszystkim zmieniło się wyposażenie szkoły. Klasopracownie prezentują dziś o wiele wyższy poziom. Za moich studenckich czasów w szkole był jeden olbrzymi komputer. Dziś mamy cztery klasopracownie komputerowe, a w każdej 15-16 stanowisk roboczych. Oczywiście, przy komputerze każdy uczeń pracuje sam. Staramy się, by zarówno komputery, jak i oprogramowanie było nowoczesne. W wyznaczonych godzinach pozwalamy na bezpłatne korzystanie z Internetu, a na lekcjach informatyki przygotowujemy uczniów do uzyskania międzynarodowego Certyfikatu ECDL, zwanego potocznie komputerowym prawem jazdy.

W dziedzinie informatyki zmiany w szkole są najbardziej widoczne, ale nie są one jedyne. Inaczej prowadzi się dzisiaj księgowość, innej uczymy ekonomii, pojawiły się nowe przedmioty, jak np. firma symulacyjna.

■ ■ No właśnie, firma symulacyjna... Co należy pod tym pojęciem rozumieć?

Firma symulacyjna to specyficzny przedmiot fachowy, w ramach którego uczniowie trzecich klas zakładają fikcyjne przedsiębiorstwo. Sami decydują o jej formie prawnej (czy będzie to spółka z o.o., czy spółka akcyjna albo jeszcze coś innego), wybierają zakres działania (produkcja, usługi , a może handel towarami?), oraz tworzą jej strukturę organizacyjną. Jest więc dyrektor, sekretarka, są pracownicy poszczególnych wydziałów – finansowego, personalnego, marketingu i księgowości. Każdy uczeń zaszeregowany jest do jednego z nich, po czym, po dwóch, trzech miesiącach, uczniowie zamieniają się rolami. W ten sposób poznają pracę we wszystkich wydziałach firmy. I, co jest ciekawe, nieraz właśnie świetnymi organizatorami, z żyłką do interesów, okazują się ci uczniowie, którzy na pozostałych lekcjach specjalnie nie błyszczą. W firmie symulacyjnej zaś nagle pokazują, na co ich stać.

„Zabawę" w firmę zaczynamy od rejestracji przedsiębiorstwa w odpowiednich „urzędach", które dla firm symulacyjnych z całego kraju prowadzi Narodowy Instytut Kształcenia Fachowego w Pradze. A reszta dzieje się tak, jak by to nie o fikcję, ale o rzeczywistość chodziło. Lekcje odbywają się w klasopracowni z wyposażeniem biurowym – z meblami biurowymi, komputerami, telefonem i kopiarką. Nie obejdzie się bez burzliwych narad roboczych i oczywiście – co jest celem tego przedmiotu – wykorzystywania w praktyce wiadomości uzyskanych w takich przedmiotach, jak ekonomika, księgowość, informatyka i prawo. Fikcją zaś w zasadzie pozostaje tylko przepływ towarów i pieniędzy.

■ ■ Potem zaś, jak mi wiadomo, przychodzi czas na zaprezentowanie swojej firmy na targach...

Tak, tradycyjnie w marcu nasza szkoła organizuje regionalne targi firm symulacyjnych, na które przyjeżdżają firmy symulacyjne Akademii Handlowych okręgu morawsko-śląskiego, a także zlińskiego, ołomunieckiego oraz szkół z Polski. Każda firma ma swoje stoisko, na którym oferuje towary i usługi. Uczniowie uczą się podejścia do klienta, nawiązywania kontaktów handlowych, pokazania się od jak najlepszej strony. A wszystko po to, żeby zostać zauważonym i... zrobić interes. Na tym jednak nie koniec. W ramach przedmiotu firma symulacyjna prowadzimy również nauczanie projektowe. Grupa uczniów przygotowuje projekt firmy, opracowuje dokumentację, przeprowadza analizę finansową. Najlepsze projekty szkoła zgłasza do międzynarodowej gry ekonomicznej European Bussines Game, która wywodzi się z Programu Leonardo da Vinci. Autorzy zwycięskich projektów zaproszeni są do wzięcia udziału w tzw. finale europejskim.

■ ■ I to wam się udaje...

Po raz pierwszy braliśmy udział w finale w 1997 roku. Od tego czasu nasze ekipy broniły swoich projektów w Danii, Włoszech, Szkocji, a nawet na Wyspach Owczych. W tym roku szkolnym finał europejski odbędzie się w Republice Czeskiej, a nasza szkoła podejmie się jego zorganizowania. Niewątpliwie będzie to największa impreza naszej szkoły na przestrzeni ostatnich lat, toteż ruszyły już prace organizacyjne. Chociaż obiecane mamy wsparcie Urzędu Okręgowego w Ostrawie, niemniej poszukujemy dalszych współpracowników i sponsorów. Na naszych barkach spoczywa ponadto zapewnienie uczestnikom zakwaterowania, przygotowanie programu towarzyszącego - wycieczek i dyskotek -oraz znalezienie odpowiedniej sali, w której odbędą się finałowe zmagania.

■ ■ Przyjazdu ekip z jakich krajów się spodziewacie?

Będą oczywiście tradycyjni uczestnicy europejskich finałów – Szkoci, Włosi, Duńczycy, Słoweńcy i Chorwaci. Zaprosiliśmy też do udziału czeskie Akademie Handlowe. Liczymy na to, że dla obcokrajowców Republika Czeska może być atrakcyjna m.in. z uwagi na niewysokie ceny. Spodziewamy się zatem, że w pierwszym tygodniu wakacji, przez 4 do 5 dni gościć będziemy w finale europejskim blisko 70 osób – członków międzynarodowych ekip oraz jurorów.

■ ■ Kiedy mowa o kontaktach z zagranicą, automatycznie nasuwa się pytanie o znajomość języków obcych. W jakich językach wasi uczniowie są w stanie się dogadać?

Nam chodzi o to, żeby w danym języku nie tylko *się dogadać*. Znajomość języków obcych uważamy bowiem zaraz po kwalifikacji fachowej za kluczową umiejętność, która powiększa szanse naszych absolwentów na znalezienie pracy lub zdanie na studia. Zresztą podjęliśmy już pierwsze kroki w kierunku podnoszenia kwalifikacji językowej. Od bieżącego roku szkolnego rozpoczynamy współpracę z frydecką Państwową Szkołą Językową, która od strony merytorycznej prowadzić będzie w naszej szkole kursy języków obcych. W ramach kursów uczniowie będą przygotowywać się do egzaminu państwowego z języka obcego. Już teraz mogę powiedzieć, że chętnych nie brakuje. Udało nam się utworzyć trzy grupy języka angielskiego i jedną niemieckiego. Wizja uzyskania cenionego na rynku pracy egzaminu państwowego z języka powinna zaś być wystarczającą motywacją, by przysiąść fałdów.

■ ■ Od języków obcych już tylko krok dzieli nas od tematu dwujęzyczności w szkole. Wszak, odkąd sięgnąć pamięcią, była to szkoła i czeska, i polska?

Nauczanie w języku polskim jest cechą charakterystyczną naszej szkoły i istnieje tu ponad 54 lat. Obecnie w czterech rocznikach mamy 14 klas, w tym 4 klasy z polskim językiem nauczania, czyli po jednej polskiej klasie w każdym roczniku. To bardzo dobrze, że utrzymują się polskie klasy. Jestem bowiem przekonana, że na naszym terenie, zwłaszcza w sferze handlowej, dwujęzyczność jest dużym atutem.

■ ■ Rozpoczęłyśmy naszą rozmowę od zmian, zatem zakończmy ją też zmianami. Nowej pani dyrektor pomysłów na pewno nie brakuje?

Można tak powiedzieć, gdyż rzeczywiście zamierzam wprowadzić w naszej szkole pewne nowum. Mało tego, poczyniłam już w tym kierunku pierwsze kroki. W tym roku chcę bowiem zawnioskować otwarcie nowego kierunku. Na razie Akademia Handlowa oferuje jeden dział, w ramach którego mamy dwa kierunki – handel międzynarodowy oraz ekonomikę i przedsiębiorczość. W przyszłości zaś do naszej oferty miałby dołączyć drugi dział – ogólnokształcący, czyli tzw. liceum ekonomiczne. Program liceum byłby tak ułożony, żeby przygotować uczniów nie tylko na studia ekonomiczne, ale również na takie kierunki, jak socjologia czy prawo. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że na studia zdaje dziś coraz więcej naszych absolwentów.

Na zakończenie pozwolę sobie skorzystać z okazji i serdecznie zaprosić uczniów i rodziców na Dni Otwartych Drzwi, które odbędą się w szkole 2 grudnia 2003 oraz 20 stycznia 2004 od godz. 8.00 do 16.00.

BEATA SCHÖNWALD

■ MOIM ZDANIEM ■ MOIM ZDANIEM ■ MOIM ZDANIEM ■ MOIM ZDANIEM ■ MOIM ZDANIEM ■ MOIM ZDANIEM ■ MOIM ZDANIEM ■

Ad: Co to jest śląskość?

Bardzo uważnie przeczytałam w „GL" z 20. 9. artykuł „Co to jest Śląskość?". W wywiadzie z prof. Kossakową – Jarosz poruszono niezmiernie szeroką problematykę i nie sposób zanalizować wszystkich ciekawych wypowiedzi, chociaż cały szereg z nich wymagałby dodatkowych objaśnień. Największe moje zainteresowanie wzbudziła jednak kwestia narodowości śląskiej. Pani profesor doszła do wniosku, że „(...)narodowość śląska nie może istnieć, bo jej kultura byłaby tylko zlepkiem, amalgamatem różnych kultur". Jak to stwierdzenie ma się jednak do jej wypowiedzi: „(...) kultura śląska to kultura domu – twierdzy, broniąca się przed wpływami obcymi" i że „(...)ma swoją specyfikę i swojskość"?

Z wywiadu dowiadujemy się, że na temat narodowości śląskiej przebiegła dyskusja na spotkaniu zorganizowanym przez Koło Naukowe Historyków w Katowicach. Udział wzięli z jednej strony znawcy, z drugiej strony działacze ruchu autonomicznego tzn. Ślązacy. Otóż ci właśnie Ślązacy według określeń prof. Kossakowskiej – Jarosz „nie mają żadnej wiedzy kulturoznawczej, nie wiedząc nic o swojej ziemi, w dyskusji ujawnili całkowite dyletanckusji ujawnili całkowite dyletanctwo, nie mieli argumentów, wiedza ich była powierzchowna". Chyba już lepiej było napisać wprost, że Ślązacy byli głupi. Nie poinformowano nas, jakie argumenty przytaczali na obronę swoich stanowisk, wiadomo natomiast, że prof. Wanatowicz odbijała te argumenty metodycznie. Przytoczono tylko koronne stwierdzenie prof. Wanatowicz: „Jeżeli przyjmiemy państwa myślenie, to ja mogę być Chinką", z argumentacją, że „naród istnieje tylko wtedy, kiedy nie tylko ja tak siebie postrzegam (...) jeżeli z zewnątrz inni postrzegają mnie jako reprezentanta pewnej wspólnoty". Otóż pani profesor nie może być Chinką, możwiednich szufladek. I teraz broni się przed ewidentnym faktem istnienia zjawisk, dla których owych pomyślnych szufladek brak. Bo Ślązak czując się Ślązakiem, będąc postrzeganym z zewnątrz jako Ślązak, żyjąc na Śląsku, mówiąc śląską mową – że najwyżej czuć się Chinką. Z góry wiadomo, że nikt nie będzie kojarzył Polaka z Chińczykiem, natomiast Ślązak jest Ślązakiem i otoczenie Ślązakiem go postrzega. W Polsce nawet bardzo wyraźnie. Tak więc Ślązak co najmniej ten atrybut narodu posiada.

Atrybuty narodu, narodowości określano na pewnym etapie historycznym. Nauka uporządkowała stopniowo ten problem szeregując poszczególne zjawiska do odpojest kim? Podobne pytanie stawiają sobie dzisiaj np. Bretończycy, wiadomo też o problemie z zaszeregowaniem Kaszubów...

K. Kaszper w swojej glosie „Śląskie Polaków milczenie" („GL" 20. 9. 03) stwierdza (moim zdaniem słusznie), że ze strony nauki „postawiono opcje wykluczającą dyskusję". Ale jeśli a priori wyklucza się dyskusję nie dopuszczając żadnej alternatywy, to znaczy, że w danej materii zakłada się brak procesu ewolucji. A to przeczy rzeczywistości, bo świat, a szczególnie jednocząca się w tej chwili Europa, zamieniają się i to tak, że trudno nam dzisiaj przewidzieć skutki tych zmian. Czy narody Europy będą się nacjonalizować, czy też w końcu staniemy się Europejczykami różnego pochodzenia? Kim będzie się czuł żyjący w piątej generacji w Europie Wietnamczyk? Czy nadal świadomość określać będzie kolor skóry? Co będzie pod względem etnicznym Europę jednoczyć, co zaś dzielić? Niepokojące pytania!

W tej chwili jednak pewne jest jedno: jeśli na pytanie: „kim jesteś?" młody człowiek po studiach humanistycznych odpowie: „jestem Ślązakiem", to jego odczucia nie przezwyciężą „mędrca szkiełko i oko".

A zresztą – mogą być Fryzowie, Serbowie Łużyccy - dlaczego nie mogłoby być Ślązaków?

FRANCISZKA CHOCHOLÁČ

WAKACYJNE WSPOMNIENIA ZNAD BAŁTYKU

Morska służba na lądzie

Kiedy kaszubski rybak uratował ze sztormu Krystę - córkę kapitana szwedzkiego szkunera, poprzysięgli sobie, że nie dopuszczą, by dalszy statek rozbił się o skaliste dno przylądka Rozewie. Na skałach rozpalili ognisko. Tę legendę do dziś dnia powtarza zwiedzającym najdalej na północ wysuniętą latarnię morską polskiego wybrzeża latarnik Aleksander Krężelak.

▲ *Latarnia morska na Rozewiu w otoczeniu wysokich buków.*
◀ *Rozewski latarnik od 33 lat, Aleksander Krężelak, pokazuje system pryzmatów reflektora latarni z 1910 roku.*

- Zaczęło się od rozpalenia tu ogniska. Potem z kamieni polnych wybudowano wieżę, i na niej zapalano ogień - opowiada. - *Tak oznaczone Rozewie widnieje już na XVII-wiecznych mapach szwedzkich. Potem unowocześniano system - w 1821 roku na wieży rozpalano olej, w 1875 dobudowano drugą latarnię i obydwie świeciły lampami naftowymi. Musiano tak zrobić, gdyż przylądek rozewski mylił się marynarzom z nowo otwartą latarnią w Czołpnie. Podniesienie i unowocześnienie światła pozwoliło oddalić żeglugę od brzegu pełnego skał i mielizn.*

Prawdziwy przewrót „pary i elektryczności" nastąpił w 1910 roku. Wtedy zamknięto nowszą latarnię. W sercu tej starszej - laternie - zastosowano natomiast światło łuku elektrycznego o mocy 2000 W skupione w lustrze i wzmocnione soczewiekami do jasności 3 milionów świec. Zasilała go elektrownia, którą wybudowano obok budynków dla załogi. Źródło światła latarni ustawiono na rotacyjnym stole obracającym się ze stałą prędkością co 3 sekundy. Wieżę podniesiono do 27 metrów uzyskując tym samym widzialność z morza sięgającą 31 mil morskich. Zainstalowano też syreny - buczki mgłowe.

Na pytanie o niezawodność tego urządzenia, pan Aleksander, odpowiada: - *Utrzymanie było trudne, zwłaszcza w zimie, gdy latarnia musiała świecić i 16 godzin na dobę. Wymiana urządzeń elektrycznych w tych warunkach nie była prosta. Należało ciągle obserwować stan napełnienia awaryjnych akumulatorów i w razie potrzeby uruchamiać maszynę parową, by je dobić. A główne wskaźniki były na dole w elektrowni....*

■ ■ Czy dzisiejsza praca latarnika odbiega od książkowego stereotypu danego nam przez Henryka Sienkiewicza?

- *Obecnie jest zupełnie inaczej. Tu jest dzień niepodobny do dnia. Jest nas trzech latarników i pracujemy na zmiany. Latarnik to przede wszystkim specjalista od elektroniki. Musi wiedzieć co i jak działa, jak co naprawić. Musi być systematyczny, mieć poczucie obowiązku i być stanowczy. Latarnia musi świecić. Podczas II wojny światowej ani razu nie zgasła, choć na jej schodach zginął zamordowany przez Niemców Leon Wzorek, który od 1920 roku kontrolował jej pracę. To właśnie do niego w gościnę zawitał Stefan Żeromski, by oczarowany Rozewiem napisać „Wiatr od morza". Wiedzieli to okupanci i wiedzieli to następni latarnicy z rodziny Wzorków - Władysław i Zbigniew, którzy nieprzerwanie do 1985 roku sprawowali na latarni rządy.*

▲ *Obok latarni do dziś stoi elektrownia parowa z kompletnym wyposażeniem. Maszyny w idealnym porządku oczekują aż wybije ich czas. Awaria prądu nie zaskoczy tu nikogo.*
Zdjęcia: MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

■ ■ Sto lat to szmat czasu. Co zmieniło się w technice latarniczej Rozewia?

- *W 1978 roku przyjechały dźwigi „Mostostalu Gdańsk" i założyły dwa pierścienie na trzon latarni. Podniesiono ją o 8 metrów. Była ku temu pora, bowiem rezerwat buków, który osłania latarnię od brzegu, rozrósł się niemiłosiernie. Doszło do tego, że światła nie było widać w sektorze północnym i północno-wschodnim. Buków nie można było ściąć, gdyż są to pomniki przyrody. Wraz z podwyższeniem wieży włączono nowe oświetlenie. Dziś z Rozewia jaśnieje 1200 tysięcy kandeli na wysokości 83,2 m nad poziomem morza. Światło zapalane jest co trzy sekundy, błysk trwa 0,1 sekundę a przerwa 2,9 sek. Teraz latarnia jest widoczna z odległości 33 mil morskich tj. przeszło 60 km.*

■ ■ Czy ma sens utrzymywanie latarni morskich w czasach satelitarnych systemów nawigacyjnych?

- *Przede wszystkim wywiązujemy się z konwencji międzynarodowych o zabezpieczeniu żeglugi. Utrzymujemy kontakt z latarniami całego wybrzeża polskiego i krajów sąsiednich, mamy kontakt z ośrodkiem koordynacyjnym w Gdyni. To gwarantuje podjęcie szybkiej akcji ratowniczej. To jedna strona medalu.*

Druga, to opinia marynarzy. Mówią, że czują się pewniej, gdy widzą światło z lądu, niejako z domu. Wiedzą, że czuwa nad nimi człowiek, nie maszyna, nie satelita, ale latarnik, który tak, jak oni, pełni służbę morską, tyle że na lądzie.

■ ■ Ale bez prawa do przydziałowego rumu?

- *Bez.*

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

▲ *Na marmurowej płycie złocą się mosiężne wskaźniki poboru mocy starego reflektora.*

PONAD PIĘĆ MILIONÓW OSÓB WYPOCZYWAŁO W KRAJU

Wakacje w górach i... pod gruszą

Od dwóch lat maleje liczba obywateli RC, którzy wypoczywają podczas miesięcy letnich, a także tych, którzy spędzają urlop za granicą. Taki jest wynik badań Towarzystwa TNS-Factum. Z sondażu wynika także, że z pobytu w krajowych ośrodkach rekreacyjno-wypoczynkowych - w Czechach i na Morawach - skorzystało w tym roku 70 proc. wczasowiczów, tj. ponad 5 mln osób.

Ludzie niezamożni traktują często wakacje jako okazję do zrobienia przetworów na zimę, na które surowiec pochodzi z własnej działki, remontują mieszkania - własne lub cudze, najmują się do sezonowej pracy, dla rozrywki lub relaksu co najwyżej odwiedzają podczas weekendu rodzinę na wsi.

Biedni nie jeżdżą na wakacje, ale ich dzieci - częściej niż niegdyś. Jak podaje TNS-Factum, maleje liczba nastolatków, które nie wyjechały na wakacje - bogatszym fundują je rodzice, a tym biedniejszym - pomoc społeczna, organizacje pozarządowe i młodzieżowe. Wzrasta natomiast liczba uczniów i studentów zarabiających podczas wakacji.

Nie tylko biedni nie jeżdżą na wakacje. Także ludzie zamożni - zwłaszcza przedstawiciele wolnych zawodów i właściciele prywatnych firm. Jedni obawiają się utraty zarobków, inni - wypadnięcia z rynku. Są i tacy, dla których praca stała się ważniejsza od życia rodzinnego. Z ankiety wynika również, że nie tylko dochody rodziny decydują o sposobie spędzania wakacji. Często do wyjazdu, zwłaszcza za granicę, popychają aspiracje, by dorównać tym, którzy... mają lepiej.

W tym roku największym wzięciem cieszyła się Bułgaria, Egipt, Hiszpania, Grecja i Tunezja. A do ulubionej Chorwacji, według obliczeń wstępnych, wybrało się ponad milion turystów. Rzadko podróżujemy, by zarobić - jak niegdyś bywało podczas wypraw do Turcji, Tajlandii czy na Węgry. Zagraniczne wojaże odbywamy przede wszystkim w celach turystycznych, odkładamy na nie pieniądze czasem i przez cały rok. Śpimy w hotelach, żywimy się w restauracjach. Ceny w niektórych państwach są tak zachęcające, że robimy tam zakupy, na które nie stać nas w kraju. I tak np. w Holandii kupujemy elektronikę, w Niemczech - odzież, we Francji - renomowane kosmetyki, w Wielkiej Brytanii - wełniane swetry i markowe buty, a w Polsce - telefony komórkowe. I nie zadziwiamy tym europejskiej braci - ona podczas wojaży zagranicznych robi to samo.

(wak)

▲ *Na zaolziańską kieszeń tanie są wczasy na Słowacji. Można np. pojechać do popularnej Beszeniowej z basenami termalnymi (zdjęcie z lewej), pochodzić po górach lub zwiedzić jeden z licznych skansenów.*
Fot. DANUTA BRANNA

POWRACA TRADYCJA PIELGRZYMOWANIA DO FRYDKU

Był piękny, słoneczny dzień...

Dawne pielgrzymki do Matki Boskiej Frydeckiej jeszcze dziś pamiętają nestorzy wielu zaolziańskich rodzin. Wspominają, jak się to kiedyś na „północ" do Frydku chodziło... W ostatnich latach w niektórych parafiach odżywa ten stary zwyczaj. Do Frydku w sobotę 6 września wyruszyło 39 osób z Czeskiego Cieszyna.

- *Był to piękny, słoneczny dzień* - relacjonuje **Jadwiga Franek**. - *Osobiście odebrałam go jako szczególny dar Pana Boga! Dzień rozśpiewany i rozmodlony w prześlicznej scenerii łąk, lasów i pól z widokami na bliskie naszym sercom Beskidy – dzień pierwszej po wielu, wielu latach pieszej pielgrzymki do Matki Bożej Frydeckiej. 6 wrzesień znalazł sobie w moim, i myślę, wielu sercach wyjątkowe miejsce.*

Konferencję w drodze prowadził ks. Mirosław Brutkowski. Były pieśni, modlitwy, a zwłaszcza – modlitwa różańca świętego. Wezwanie Matki Bożej: odmawiajcie różaniec. Tyle już razy świat słyszał to wezwanie w różnych zakątkach ziemi, w różnych sytuacjach. Czy można przejść obok tego głosu obojętnie? Co kryje się w tej prostej, a jakże zarazem głębokiej modlitwie? Powtarzamy w niej wielokrotnie te słowa, które Maryja usłyszała z ust Archanioła Gabriela i z ust swej krewnej Elżbiety. Do tych słów dołącza się cały Kościół. Na kanwie słów Pozdrowienia Anielskiego, przesuwają się główne momenty z życia Jezusa Chrystusa. Układają się one w całokształt tajemnic radosnych, bolesnych, chwalebnych i światła. Warto przypomnieć sobie chociażby fragment przepięknej modlitwy Magnificat (por.: Ewang. wg św. Łukasza 1,46-48): Wtedy Maryja rzekła: „Wielbi dusza moja Pana, i raduje się duch mój w Bogu, moim Zbawcy. Bo wejrzał na uniżenie Służebnicy swojej. Oto bowiem błogosławić mnie będą odtąd wszystkie pokolenia, gdyż wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny. Święte jest Jego imię".

▲ *Uczestnicy tegorocznej pielgrzymki w drodze do Bazyliki Mniejszej Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny (zdjęcie z lewej).*

▲ *Pamiątkowe zdjęcie czeskocieszyńskich pielgrzymów przed frydeckim sanktuarium.*
Zdjęcia z archiwum JADWIGI FRANEK

Intencje pielgrzymów były różne: o błogosławieństwo dla Ojca Świętego z podziękowaniem za 25 lat Jego pontyfikatu, o ducha wdzięczności za otrzymane dary i łaski od Boga i ludzi, o prawdziwą odnowę serc – wiarę, nadzieję i miłość, o ducha ewangelicznej służby w codziennym życiu, o błogosławieństwo Boże w rodzinach pielgrzymów, o poszanowanie daru życia w naszych rodzinach, o to, byśmy umieli dawać świadectwo naszej miłości wobec chorych, opuszczonych... Były też podziękowania i prośby ukryte w sercach każdego z nas.

Z Czeskiego Cieszyna wyruszyliśmy zaraz po Mszy św. o godz. 7.00. Trasa do Frydku prowadziła bocznymi drogami przez Mosty, Koniaków, Domastowice. Na dłuższą przerwę zatrzymaliśmy się w Domastowicach, by zmówić modlitwę i nabrać siły na dalszą drogę. Kościół p.w. św. Jakuba w Domastowicach wybudowano w latach 1739-1745 na miejscu kościoła drewnianego.

Do celu udało nam się dotrzeć po godz. 15.00, by w Bazylice Mniejszej Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny uczestniczyć we Mszy św. W 1706 roku ówczesny proboszcz – Herman Kalinowski, zbudował tu drewnianą kaplicę na miejscu, gdzie stała rzeźba Matki Bożej. W 1740 roku rozpoczęto budowę nowego kościoła, który konsekrowano w 1759 roku. W 1777 roku dobudowano dwie sześćdziesięciometrowe wieże, a na nich umieszczono krzyże Cyryla i Metodego. W 1796 roku wykończono ołtarz główny, a w 1877 roku oddano do użytku stacje Drogi Krzyżowej oraz kaplicę Najświętszego Serca Pana Jezusa i Maryi, zwaną kaplicą rzymską. W 1999 roku papież Jan Paweł II nadał kościołowi tytuł Bazyliki Mniejszej.

Jadwiga Franek postanowiła nie tylko podzielić się z nami wrażeniami „z drogi". Korzystając z naszych łamów, zwraca się również do czytelników o udostępnienie pamiątkowych kart, fotografii czy też innych dokumentów dotyczących pielgrzymowania do Frydku. Doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że właściciele tego typu pamiątek niekoniecznie będą się chcieli z nimi rozstać, ale być może chętnie zezwolą na ich skopiowanie. Pierwsze „ślady" z pielgrzymek do Frydku udało już jej się znaleźć dzięki pomocy Mariana Steffka z Ośrodka Dokumentacji Kongresu Polaków. Informacji o kolejnych spodziewa się po 15 października pod nr. tel. 558 712 027. **(r)**

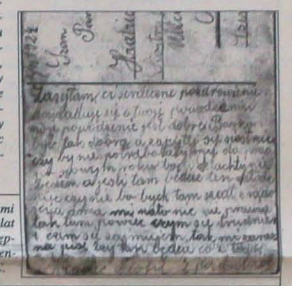

▼ *Pocztówka z pozdrowieniami z pielgrzymki do Frydku z lat dwudziestych XX wieku udostępniona przez Ośrodek Dokumentacji Kongresu Polaków w RC.*

❖ PO NASZYMU ❖ PO NASZYMU ❖ PO NASZYMU ❖

KUMINIORZE

Przigoda piyrszo

Gaździno rano wykludzała koze na pole i przibiła na kulik. Wychybała gnój z chlywka i nałożyła nowej słómy. Potym szła do chałupy za swojóm robotóm. Były żniwa a hyc był wielki, tak chciała w połednie koze wydojić i skludzić jóm do chlywka. Wziyna gornek, siedła na stołek i zaczyna dojić, a tu w ćmawym kóncie chlywka cosi wielkigo czornego sie ruszo i mamrze: „To uż ani we chlywku wyspać sie nie dajóm". Baba sie przenaramnie zlynkła, gornek z mlykym ji wypod z rynki, kopła do stołka, wyskoczyła z chlywka i wrzeszczy: „Ratunku, ratunku dioboł w chlywku leży". A chlywek zaryglowała. Na taki wrzask sómsiedzi sie zeszli z kijami, widłami. Tyn śmielszy pomału chlywek otwiyroł, a tu z chlywka kuminiorz wyloz i prawi: „Wyboczcie, ludkowie, jo był tym dzisiejszym hycym tak stropióny a jak żech w chlywku widziół tóm czystóm słóme, to mie skusiło położyć sie i odpocznóć, a że mi było przijymnie, bo w chlywku był chłódek, tak żech sie i zdrzymnół". Wszyscy kuminirza dobrze znali, tóż ze śmiychym se rozeszli do swojich chałup.

Przigoda drugo

Pore dni przed Godnimi Świyntami Jewka pieknie obleczóno, gotowo do wyjścio, mówi Franckowi: „Idym na autobus, jadym pomóc Hance we sklepie, bo jak to bywo, ludzie przed Świyntami strasznie kupujóm, tak se dziełucha mo co obracać. Ty zaś uwyndź to miynso z kormika, co je natrokach, w izbeczce se zegrzyj obiad, a w chałupie moc nie szmatłej, bo już móm na Świynta wszystko wygruntowane. Wieczór dej królikóm, zawrzij też kury a hajcuj w chałupie, aż je ciepło, jak wieczór sie wrócim".

I wyszła.

Francek wyndził miynso we wyndzoku, co był z cegieł - tako budka postawióno na zogrodzie. Do izbeczki przistawiónej przi stodole se uż przed czasym, tak co Jewka nie widziała, schowoł pół litra ostrej i dwa piwa, aby przi wyndzyniu mioł co popijać. Dziyń był bez wiatru, tak sie dobrze wyndziło. W południe zegrzoł gulasz, zjod z chlebym i wszystko sie staroł robić tak, jak mu baba przikozała. Ku wieczoru uwyndzone miynso wyciónągnył z wyndzoka, powiesił na żerdzi, aby wychłódło, po kónsku pokrowoł nożym, pojodoł i czynstował sie gorzołkóm, a zapach świyżej wyndzónki sie rozchodził po dziedzinie. - „Tak co, szmakuje, szmakuje?" - mówił kuminiorz, kiery naroz sie zjawił na placu.

Franckym to szkubło i prawi: „Na co wy tu robicie tak wieczór?"- „Na byłech u Bónnczkule piec wymiatać, bo chce na Świynta piyc kołocze, tak ech sie tam zdzierżoł, a ni ma to żodno sknyra baba, zapłaciła, poczynstowała i jeszcze mi dwa piwa dała na chodnik" - chwolił sie kuminiorz. Tu Franckowi przisżła chynć na piwo i pozwoł kuminiorza do izbeczki. Nakroł świyżo wyndzonego boczku, pojodali, piwko popijali a dopili też tego pół litra ostrej, ale chynć na pijatyke ich nie opuściła. Francek sie spómnioł, że Jewka mo w kuchyni w kredynsie poczynstunek dlo gości, co przidóm we Świynta.

Po kolanach sie czołgoł z pola aż do kuchynie, aby nie namarasił, ale pół litra ni móg nónść hónym, zaś kuminiorzowi sie na polu zdała ta chwila moc dlógo a było mu też aji zima, tóż sie szeł podziwać, co tyn Francek tam tak dlógo robi. Nie wiedzioł ale, że je wygruntowane, tóż też jaki bóciory mioł, tak wloz do kuchynie, a Francek kóniecznie pół litra naszeł, tak siedli za stół, popijali, że Francek na przikazy Jewki zapómnioł. Było im tak razym wiesioło, że sie i tańca chytli i zaśpiywali se też „Gorzołeczko, ciotko moja..." Ani sie nie nazdali, jak sie wtańczyli aż do sypialnie, a że gorzołka ni ma woda, w głowie sie im zaczło krynćić, nogi plóntać, aż rómbli sebóm oba na czyste, pieknie wyścielane pierziny i zmordowani gorzołkóm a tańcym w łóżku usnyli.

Już sie na dobrze zećmiło a tu ku chałupie idzie Jewka. Już z daleka widzi, że sie z kumina nie kurzi, tóż se też hned pomyślała: „Isto tyn mój ożrała siedzi w gospodzie. No poczkej, jo ci wytrzym wezrok, jak przidziesz". Przisżła na plac, miynso wisi na żerdzi, dwiyrze do chałupy odewrzite, a jak weszła do izby, mało jóm nie poraziło. Złość jóm popadła, naszła mietle prynciónke i biła chłopów głowa nie głowa. Kuminiorz tyn uciyk, a Francek tej nocy społ w izbeczce przistawiónej przi stodole.

ANNA BOSZCZYKOWA

❖ PO NASZYMU ❖ PO NASZYMU ❖ PO NASZYMU ❖

Dnia 8. 10. 2003 obchodzi swój zacny jubileusz 70 lat życia

p. FRANCISZEK ZUBER

z Wędryni. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, pomyślności oraz wielu słonecznych dni przeżytych w kręgu rodziny życzą żona, córki z mężami, a wnuki Romek, Kasia, Marek oraz prawnuk Mariuszek przesyłają dziadziowi słodkiego całusa. GL-105

W dniu 6 października obchodzi 81. urodziny nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia i Prababcia

pani EWA ZOLICH

z Karwiny. Dużo zdrowia, pogodnych dni i błogosławieństwa Bożego życzą Janek, Zosia, Franuś i Marcin oraz Beata, Daniel i Adaś z Kubusiem. RK-188

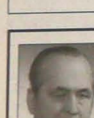

Dnia 6. 10. minie 15. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. GUSTAWA BAŁONA

z Hawierzowa. O chwilę wspomnień prosi żona i córka z mężem. GL-99

Dnia 3 października mija druga rocznica śmierci

śp. STANISŁAWA BUREGO

O chwilę zadumy prosi żona Marta i Krzysztof z rodziną. AL-046

„Są chwile, o których się w życiu nie zapomina".
Dziś 4. 10. 2003 mija 20. rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca

śp. LEOPOLDA KARPETY

z Karwiny Łąk, zaś 23. 10. 2003 obchodziłby swoje 95. urodziny.
W maju minęła 2. rocznica śmierci Jego żony, naszej Drogiej Matki

śp. ZOFII KARPETOWEJ

Z szacunkiem i wdzięcznością wspomina córka z rodziną. RK-178

kronika rodzinna

„Jedynie w Bogu jest uciszenie duszy mojej. Od Niego jest zbawienie moje". Ps. 62 w. 2.

Dnia 6 października 2003 r. mija 10. rocznica śmierci

śp. ks. KAROLA KRZYWONIA

z Hawierzowa Błędowic. Z szacunkiem i miłością wspomina żona z rodziną. GL-97

Rok 2003 to dla nas okres smutnych rocznic naszych kochanych i najbliższych.
Dnia 3. 10. 2003 mija 5 lat od śmierci naszego Brata

śp. JANA ROTHNERA,

który żył 49 lat.
W dniu 6. 6. 2003 obchodziłby 85. rocznicę urodzin nasz Ojciec

śp. ANTONI ROTHNER

(zmarł w październiku 1986),
zaś 7. 8. 2003 minęła 80. rocznica niedożytych urodzin naszej Mamy

śp. DANIELI ROTHNEROWEJ

z domu Janiurek (zmarła w lipcu 1987),
16. 6. 2003 obchodziłaby swe 95. urodziny nasza Potka

śp. ANNA JANIUREK

(zmarła we wrześniu 1995).
Z szacunkiem i miłością wspominają Danka i Mańka z rodzinami. RK-167

"Śpieszmy się kochać ludzi
tak szybko odchodzą...
kiedy myślimy o kimś
zostając bez niego".

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszytkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 1. 10. 2003 r. w wieku 76 lat zmarła nagle nasza Kochana Żona, Mamusia, Babcia, Siostra, Tteściowa, Szwagierka i Ciocia

śp. EUGENIA TOBOŁOWA

z Olbrachcic. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 4. 10. 2003 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Olbrachcicach. Zasmucona rodzina. GL-107

NOWY KLUB SPORTOWY

Gminna olimpiada

NAWSIE – Weekendowa impreza na miejscowym boisku piłkarskim była swego rodzaju inauguracją działalności nawiejskiego klubu sportowego (KS Nawsie).

Zanim ta, licząca obecnie ponad 3 000 tys. mieszkańców, wioska została wcielona do Jabłonkowa, toczyło się w niej bogate życie sportowe. Później tutejsi sportowcy bronili barw jabłonkowskiego „Spartaka", a po ponownym usamodzielnieniu się gmina została bez klubu sportowego. - *W kwietniu założyliśmy klub sportowy KS Nawsie* - powiedziała naszej gazecie wójt **Lenka Husarova**. - *Pod jego szyldem będą działały sekcje „nohejbalowa", turystyczna, aerobiku i piłki nożnej.*

Przedstawiciele nowego klubu wraz z miejscowymi władzami będą się musieli najpierw zabrać za rekonstrukcję żużlowego boiska, które znajduje się obecnie w krytycznym stanie. - *Otrzyma ono nową trawiastą nawierzchnię. Według szacunków będzie to kosztowało 1,5 mln. koron. Na razie nie wiadomo jednak, kiedy zajmiemy się tą sprawą, z pewnością stanie się tak najwcześniej w przyszłym roku* - dodała L. Husarowa.

Sobotnia nawiejska olimpiada w nietradycyjnych dyscyplinach sportowych miała m.in. zainteresować mieszkańców powstaniem nowego klubu. W 6 dyscyplinach rywalizowało tu 11 drużyn, które dopingowało ponad stu kibiców.

▲ *Nie udało się w czerwcu „zasiać grzybów Piotrowi z Pawłem". Nie wszystko jednak stracone! Przed nami jesień, a Wacław, którego święto obchodziliśmy w ubiegłą niedzielę, przyniósł opieńki.* ***Fot. D. BRANNA***

W stylu dowolnym

KARWINA (sch) – Pod patronatem Czeskiego Komitetu Olimpijskiego odbędą się w najbliższy czwartek zawody w pływaniu pod nazwą „Konkurs pływacki miast".

Tę popularną imprezę, w której od ub. roku w kategorii miast powyżej 50 tys. mieszkańców uczestniczy również Karwina, organizuje Fundacja „Zdrowe Miasto" wspólnie z miejscową spółką STaRS oraz klubem pływackim „Kosatky".

Zawody przebiegać będą na krytej pływalni w Karwinie Granicach w godz. 8.00 - 19.00. Podczas uroczystego otwarcia konkursu prezydent miasta oraz przedstawiciele władz miejskich zmierzą swe siły w pływaniu na 100 m w stylu dowolnym.

Warunkiem wzięcia udziału w zawodach, które przeznaczone są dla uczniów, rodziców oraz „wszystkich chętnych pływaków", jest dobry stan zdrowia oraz umiejętność przepłynięcia 100 m dowolnym sposobem.

teatr

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Pamięć wody (4, godz. 17.30, grupa CTD-2).

kina

KARWINA – Centrum: Buntownicy (4, 5, godz. 15.30), Liga wyjątkowych (4, 5, godz.17.45, 6, godz. 20.15), „Mizerové 2" (4, 5, godz. 20.00, 6, godz. 17.45), „Hadí princ" (5, godz. 14.00), **Reflex:** Aniołki Charliego 2 (4, 5, godz. 17.00 i 20.00), Laurel Canyon (6, godz. 20.00), **EX:** Godziny (4, 5, godz. 19.00),**CZ. CIESZYN – Central:** Fanfan Tulipan (4, 5, godz. 17.15 i 19.30), Liga wyjątkowych (6, godz. 17.15), Pajęczyna snów (6, godz. 19.30),**TRZYNIEC – Kosmos:** „Identita" (4, 5, godz. 17.30), Me życie beze mnie (4, 5, godz. 20.00), „Kurs panowania nad sobą" (6, godz.17.30), „Z zimną krwią" (6, godz. 20.00), **BYSTRZYCA** Chicago (4, godz. 18.00).

radio

UKF OSTRAWA 107,3 m i TRZYNIEC 105,3 m, POLSKIE AUDYCJE po-pa: 18.45–19.00, nie: 18.30–19.00.

wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 31. 12. wystawa „Czeski Cieszyn – wczoraj i dziś, II część". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERCLUB Karwina:** do 16. 11. wystawa „Zapomniane rzemiosła". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIÓNKA, Hawierzów Błędowice:** stała ekspozycja „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskiem".

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 2. 2. 2004 wystawa „Tarcze strzeleckie". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **ORŁOWA:** do 19. 10. wystawa „Przemiany Orłowej". Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem", wystawa do 25. 4. 2004 „Zbrodnia i kara", „Strażacy". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA: do 26. 11. wystawy „Zioła dla zdrowia, urody i radości".

KARWINA FRYSZTAT, Galeria zamkowa „Chagall": do 4. 11. wystawa fotografii i obrazów małżeństwa Sary i Jana Saudków. Otwarte po–nie: 9-18.

zaproszenie za Olzę

MUZEUM W CIESZYNIE, ul. T. Regera 6 (wejście przez Park Pokoju): do 7. 12. wystawa z okazji 130-lecia Banku Spółdzielczego w Cieszynie,",Nie kładź grosza w obce kasy". Otwarte wt, cz, so: 10-15, śr, pt: 12 -16, nie: 11-15.

co, gdzie, kiedy

BYSTRZYCA - PSP im. S. Hadyny zaprasza na koncert chóru ZPiT „Śląsk" w niedzielę 19. 10. w kościele ewangelickim w Bystrzycy. Sprzedaż biletów od 7. 10. w dyrekcjach PSP: Mosty, Jabłonków, Bystrzyca, Wędrynia, Trzyniec1, Trzyniec 6, Cz. Cieszyn. Cena biletu 80,- Kč w przedsprzedaży, 100,- Kč na miejscu.

ŻUKÓW DOLNY - MK PZKO zaprasza na wystawę plonów i przetworów, oraz wystawę książek 4. 10. w godz. 14–19 i 5 . 10. w godz. 10-18, w sali restauracji „Pod Dzwonkiem".

PTTS „BŚ" - zaprasza 5. 10. na wycieczkę kolarską do skansenu „Důl Michal" w Ostrawie Michałkowicach. Cała trasa - do 30 km. Start o godz. 9.30 przed dworcem kolej. w Boguminie. Inf.: 596 314 711.

PTTS „BŚ" - zaprasza na wycieczkę 7. 10. z Cz. Cieszyna do Mostów, na Skałkę, Połom i do Boconowic. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.20. Inf.: 596 428 234.

PTTS „BŚ" - wzywa członków do aktywnego udziału przy tworzeniu planu wycieczek kolarskich i narciarskich na rok 2004. Projekty lub propozycje przyjmujemy do 25. 10. Inf.: Karol Fukała 596 314 711

BOGUMIN - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na tradycyjne wykopki ze smażeniem placków ziemniaczanych 6. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

UWAGA SENIORZY HPC - ze względu na znikomą ilość zgłoszonych (4), planowane spotkanie z okazji Święta Ziemniaka zostało odwołane.

CIERLICKO, STANISŁAWICE - Klub Kobiet oraz Klub Seniora zapraszaja serdecznie 9.10. o godz. 17.00 na regularne spotkanie do Domu Polskiego Żwirki i Wigury na Kościelcu .

KARWINA RAJ - zarząd MK PZKO zaprasza członkinie Klubu Kobiet i członków Klubu Seniora na wspólne spotkanie z prelekcją Franciszka Bałona „Co wszystko wiesz o ziemniaku" 7. 10. o godz. 16 w Domu PZKO. Po prelekcji stryki i kawa.

CIERLICKO DOLNE - UWAGA dawni członkowie chóru pod batutą Fr. Tomiczka a później Karola Recmanika. Chcemy się spotkać 7. 10. o godz. 14.00 na Kościelcu w Domu Polskim Żwirki i Wigury. Zapraszają starzy przyjaciele. GL-106

UWAGA MIŁOŚNICY TEATRU - zespół teatralny MK PZKO w Wędryni zaprasza na znakomitą komedię „Ciotka Karola" w Domu Kultury TRISIA w Trzyńcu, 5. 10. o godz. 16.00.

urlopy

N I E Z A P O M N I A N Y ADWENT W BETLEJEM + CAŁY IZRAEL.
602 588 458 i 558 711 596. Koniec zgłoszeń 6. 10. 2003. GL-64

sprzedaż

Sprzedam parcele budowlanne w Orłowej Porębie o wielkości 10000 m2, bardzo tanio. Kontakt dla zainteresowanych MUDr. Tadeusz Fierla, Máchova 51, 741 01 Nový Jičín, tel. 724 115 787, e-mail fierla@cbox.cz. GL-102

Średnia szkoła zawodowa Trzyniec – Kanada
zatrudni
nauczyciela/nauczycielkę chemii i matematyki od stycznia 2004.
Pisemne oferty wraz z życiorysem należy przesłać pod adres szkoły:
SOŚ, Lánská 132, 739 61 Třinec III. GL-101

Czeskocieszyńskiej petycji ciąg dalszy

Minęły wakacje i czas ponownie zabrać się do działań. Ilość zebranych dotąd podpisów pod petycją o dwujęzyczne napisy w naszym mieście jest jeszcze niewystarczająca. Potrzeba nam zebrać jeszcze około 30% podpisów. Komitet Petycyjny spotkał się ze zrozumieniem i przychylną postawą księży zarówno parafii rzymskokatolickiej w Alejach, jak również parafii ewangelickiej Na Niwach.

Tak więc w najbliższą niedzielę przed kościołem Na Niwach staną młodzi ochotnicy z arkuszami petycyjnymi, by po nabożeństwie żniwowym prosić wszystkich tych mieszkańców Czeskiego Cieszyna, którzy dotąd petycji nie podpisali o złożenie swojego podpisu na arkuszu.

Za zrozumienie z góry dziękuje Komitet Petycyjny.

GŁOS LUDU ✦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ✦ Redaktor naczelny Danuta Branna ✦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713 128, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz ✦ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613. ✦ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ✦ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa. ✦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

OGŁOSZENIA do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30 - 15.30 w redakcji „Głosu Ludu" w Czeskim Cieszynie;
w godz. 8.00 - 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Cz. Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (przy rynku).

ADOLF FIERLA

KAMIEŃ w polu

(15)

Boże mój, jak ciepło jest, jak ciepło! Ani usiedzieć już na kamieniach nie lza, co tak palą i parzą po zadzie! Żeby już przyjechały tamte wózki z wysypem, żeby już tu były!... Nagle Dolfek trąca w kamratowe ramię.
- Nó?
- Podziwej sie, Zeflik, tam, hań, podziwej sie!...
- Kaj zaś, co tam mosz?...
- Tam, daleko, przy samym kóńcu ziymie, widzisz? Widzisz, tam... taki modre, modre, modrzuśki...
- Widzę, i co?
- No przecie! Gory, ni?

Oczy wpatrują się w dalekość świata, w dolinę szarą i najeżoną kominami. A z tej doliny, tam w oddali, ogromnie daleko, wyrasta ku niebu modrość dziwna, wdzięczy się przykłonionej płachcie nieba, mgłą się unosi nad ziemię błękitną, obłokiem, uczynionym z bławatów, i w oczy się niesie smakowitą cichością, pragnieniem serdecznym i pożądaniem nieobłomnym.

- Gory to tam stoją przecie! Gory! Zeflikowe oczy wpatrują się w ową modrość, długo, uporczywie, jako w nowy a z nagła odnaleziony świat, co urzeka nieznaną krasą, i nowymi się niesie w źrenice barwami.

- Gory to tam są... mosz prowde, Bory... - szepcą jego wargi jakoś dziwnie cicho, zadumanie i z zatłumionym żalem.

- Inszy świat!... Hołdów tam niwa, ani czornego wąglo, jyny lasy szumią zielóne, potoki zwónią i ruczaje strzyberne...

- Inszy świat!...

- Podziwej sie, Zeflik... tam tak być, tam być chocioż roz w żywobyciu... a nie bez ustanku na tej hołdzie czornej... tu przy szachtach... w tym dymie...

- Tam tak być...- powtarzają Zeflikowe wargi bezwiednie, a oczy się niosą w ową dalekość, pomodrzoną na samym krańcu ziemi. Niosą się oczy i lepią się tam w owym świecie z nagła objawionym, nieznanym, dalekim... W serce wcieka radosna pogoda.

- Gory . . ., inszy świat... hołdów nima... czornego nima nic... jyny zielóność, jyny potoki a ruczaje strzyberne, co zwónią . . . , - tłuczą się w uszach słyszane przed chwilą, kamratowe słowa. Tłuczą się, dźwięczą nieustannie jak nieskończone echa, i nie chcą z uszu wyleźć, nie chcą...

- Mosz, kamrat, prowde... tam tak być, a nie porzad na tej hołdzie, w tym gorącu na kamiyniach, w tym prochu...

- W Borach być... Jezusku!... szumnie tam musi być... mamulka mówili, że szumnie... i hołdów nima...

- Hołdów nima... i tej spiekoty straszliwej na kamiyniu!...

I znowu cisza i znowu tamten żar, lejący się z otwartych niebios. Siedzieli w tej ciszy, wymoszczonej słonecznym ogniem, na dobrze już teraz zamilkli, zaciszeni w samych sobie, zatopieni w myślach jakichś błękitnych, szumiących lasami i dzwoniących srebrzyście ruczajami wód. Podziała się sprzed źrenic hałda, czarna i dymiąca żółtym czadem, rozwiała się precz, jak dym, a wyrosła na jej miejsce w młodych, marzących duszach zielona ruń łąk skwieconych, szumiąca rozgłośnie fujawica drzew, bełkocąca po zboczach górskich woda w wodospadach i siklawach tęczowych...

Wyrwał z tamtego smakowitego snu, przerwał owetam roztomiłe, przyjemne marzenia krzyk głośny, rozwrzeszczany na drugim stoku kamiennej hałdy:

- Wstowejcie, wózki jadą!...

Aha, wózki! Zerwali się obaj, rzucili oczami, - rzeczywiście. Wózki. Ciągnęły od kopalni długim, klekotliwym sznurem, rzępiały żelaziwem na szynach, sunęły po plecach hałdowego kopca jak ruchliwy, zwężony w przegubach spojeń wąż, świeciły na słońcu rdzą czerwoną, i wiozły oczekiwany wysyp.

Ożywiła się hałda, zaroiła się z nagła ludźmi. Powyłaziły z wnęk i wgłębień hałdy kobiety, dziewuchy rozkrzyczane, chłopy, starzyki zgrzybiałe. Dzichetki z worka przewieszone przez ramię, młoteczki do opukiwania kamienia w dłoniach, skrobie żelazne, do odgrzebywania głazów. Wiadomo - hołdziorze.

Upięły się źrenice ku zajeżdżającym wózkom, ludzie czekali, gotowi każdej chwili do roboty. Rzucić się na czarność wysypu, przeniknąć go wzrokiem nawskroś, rozebrać, wyłuskać z kamiennego żwiru drobne złomki łuskliwego węgla, do dzichet nakłaść, i brać, brać...

Doczekali się. Dwaj robotnicy, ciągnący wózki od szachty, przybliżyli się na koniec hałdowego grzbietu. Jęli utapiać żelazne boki, przewracać wózki na hałdę, wysypywać z ich obłych brzuchów kamienną zawartość. Głaz chrobocze, chrzęstliwą strugą wywala się z tamtych wnętrzy, toczy się i kula po hałdzie, opada i leci po jej ostrych zboczach, aż tam gdziesik, na sam dół, do niklej, spalonej od słońca trawy.

Hałda rozlega się krzykami, stukaniem młotków, opukujących szarą grudź, i łapczywym dychaniem utrudzonych w pośpiechu piersi. Gruzłami krzyków, wołań dychciwych.

- Tam jest wielki kwader! Bier go, ślepo żeś, czy co?
- Podstaw dzichte, hnet... - Kładziwkym pokłupej!
- Twardo idzie,.. bestyja, nie kamiyń...
- A tam jeszcze, tam! Skocz, bo go zebiere gdo!...

Niekiedy słowa zamierają i giną zupełnie, jakby zawiane czadem. Słychać wtedy oddechy ludzkie, przyśpieszone, gwałtowne, falowania piersi wezbrane i suchy klekot młotków o skałę. Ale wnet, jak spłoszone przed chwilą gołębie, zlatują na hałdę na nowo krzyki, wołania i rozkazy, powęźlone w dziwnej, mierzwiącej się gmatwaninie słów, - mieszają się z grzechotliwym dźwiękiem kamienia, ze stukaniem młotków i dychaniem piersi gorączkowym w bezbarwny, kostropaty, szary gwar, ni to potok spieniony, ni to brzęczący wyrój pszczół, - ni nie wiedzieć co. Hałda podczas wysypu i zbyte.

I tamci dwaj szukają węgla. Dzichetki przez ramię, młoteczki w palcach, oczy gmerające w szarości kamiennych brył, łażące tam i sam, gotowe każdej chwili uwidzieć co trzeba, rozpoznać, porwać, i wsypać do brzucha płachty.

Razem chodzą, blisko siebie, na dosięg ramienia. Jak wczoraj, jak od dawna, dawna. Kamraci przecie najlepsi, wzajemni, no nie?

Hałda jest rozpalona w żywy ogień, parzy w bose stopy, piernika! niczem rozżarzona stal. Z czoła spływa pot w wąskich, cieniutkich strużkach, i czyni na umazanych policzkach białe, do drobniuśkich żyłek podobne brózdeczki. Dzichta, przewieszona przez barki, cięży jak ołów, i przygina plecy ku skalistej ziemi.

(cdn.)

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 4 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1:

6.30 Rok w ogrodzie (mag.)
7.00 Agrolinia (mag.)
8.15 Archiwum Zacka (s.)
8.40 Ziarno (dla dzieci)
9.05 Lippy & Messy (kurs języka ang. dla dzieci)
9.10 5-10-15 (dla młodzieży)
9.40 Legenda Tarzana (s. anim.)
10.00 Zorro (s.)
10.55 Kolejka (lista przebojów)
11.20 Hollyłódzki gwiazdozbiór (pr. rozryw.)
11.45 Mieszkać z wyobraźnią (mag.)
12.05 Podróżnik (mag.)
12.30 Miliard w rozumie (teleturniej)
13.00 Wiadomości
13.10 Polska w Białym Domu (mag.)
13.30 Zwierzęta świata (s.)
14.00 Przygody młodego Indiany Jonesa (s.)
15.35 Leksykon Polskiej Muzyki Rozrywkowej (mag.)
16.00 Między nami (talk show)
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedynki (pr. public.)
17.35 Plebania (s.)
18.05 Sąsiedzi (s.)
18.35 Jaka to melodia? (quiz)
19.15 Edi i Miś (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.15 W akcie desperacji (film USA)
22.05 Kabaret Olgi Lipińskiej (pr. rozryw.)
22.45 Sopot na bis (koncert)
23.15 Podwójne uderzenie (film USA)
1.10 Podróże z moją ciotką (film USA).

■ TVP 2:

7.05 Echa tygodnia
7.35 Spróbujmy razem (mag.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 National Geographic proponuje (s. dokumentalny)
9.45 Ojczyzna-polszczyzna (mag.)
10.00 Kręciołą (dla młodzieży)
10.20 Wędrówki przyrodnicze (s. dok.)
10.50 Flintstonowie (s. anim.)
11.15 Animals (mag.)
11.45 Clue (film USA)
13.30 30 ton! (lista przebojów)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Wielka gra (teleturniej)
16.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej)
17.00 Szanty w Giżycku (koncert)
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Świat obok nas (film dok.)
20.00 Europa da się lubić (talk show)
21.00 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.)
21.50 Słowo na niedzielę
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka
23.10 Młode wilki (film pol.)
0.50 Lunatyk (film USA)
2.15 Ludzie cienia (film USA).

■ TV KATOWICE:

8.00 Z życia Kościoła (mag.), **8.45** Palce lizać (mag.), **9.00** Świat (mag.), **9.45** Gwiazdy Hollywoodu (s.), **10.15** Rodzina Hartów na Dzikim Zachodzie (s.), **11.05** Bądź zdrów! (mag.), **11.30** Kurier, **11.45** Od arii do piosenki (mag.), **12.30** Kurier, **12.45** Kwartet (mag.), **13.10** Integracja (mag.), **13.50** Sport, **15.45** Megazynek (mag.), **16.15** Aktualności, **16.45** Młodzież kontra... (pr. public.), **17.30** Kurier, **17.35** Świat (mag.), **18.00** Aktualności, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.50** 07 zgłoś się (s.), **19.45** Gala łyżwiarska (sprawozdanie), **20.30** Kurier, **20.55** Przegląd gospodarczy (mag.), **21.20** Książka tygodnia (mag.), **21.30** Kurier, **22.00** Sobotni magazyn sportowy, **22.30** Kurier, **23.05** Żużlowe Grand Prix **0.05** Nie całkiem jak w raju (film USA), **1.55** Całe zdanie nieboszczyka (s.).

■ TV POLSAT:

6.00 Poplista, **7.00** Twój lekarz (mag.), **7.15** Wystarczy chcieć (mag.), **7.30** Rzeka wielu nurtów (s. dok.), **8.00** Strażnicy czasu (s. anim.), **8.30** Piesek Poochini (s. anim.), **9.00** Hugo (dla dzieci), **9.30** Mop Man (mag.), **10.25** Czego się boją faceci, czyli Seks w mniejszym mieście (s.), **11.00** Rodzina zastępcza (s.), **11.30** Uwaga Hotel! (pr. rozryw.), **12.30** Czarny pies czy biały kot (talk show), **13.30** Domowa kawiarenka (mag.), **14.00** Benny Hill (pr. rozryw.), **14.30** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **15.00** 4x4 (mag.), **15.45** Informacje, **16.10** Różowe lata 70. 2 (s.), **16.40** Idol 3 Extra (pr. rozryw.), **17.30** Boston Public 2 (s.), **18.30** Informacje, Sport, **19.05** Rosyjska ruletka (teleturniej), **20.00** Bar bez granic (reality show), **21.40** Miodowe lata 9 (s.), **22.35** Bar bez granic (reality show), **23.00** Jade (film USA), **0.55** Pocałunek Judasza (film USA).

NIEDZIELA 5 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1:

6.30 Czas relaksu (mag.)
6.50 Europa bez miedzy (mag.)
7.40 Bohaterowie z Olimpu (s. anim.)
8.05 W cztery oczy (dla dzieci)
8.30 Siódme niebo (s.)
9.15 Lippy & Messy (kurs języka ang. dla dzieci)
9.25 Teleranek
9.50 Gamebox (mag.)
10.20 Od przedszkola do Opola (dla dzieci)
10.50 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk!
11.25 Smak życia (mag.)
12.00 Anioł Pański (transmisja)
12.20 Tydzień (mag.)
12.50 Książka na jesień (mag.)
13.10 Co pani na to? (pr. public.)
13.35 Quentin Tarantino w Jedynce
13.55 Faraon (film pol.)
15.40 Dziki Nowy Świat (s. dok.)
16.35 Trop sekret (mag.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Dziennik telewizyjny (pr. rozryw.)
17.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.)
18.05 Lokatorzy (s.)
18.35 Jaka to melodia? (quiz)
19.00 Kubusiowe opowieści (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.15 Boża podszewka (s.)
21.20 Spełniamy marzenia (mag.)
21.50 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (s. dok.)
22.20 Pulp Fiction (film USA)
0.55 Polisz kicz projekt (film pol.).

■ TVP 2:

7.00 Wojenna narzeczona (s.)
7.55 Słowo na niedzielę
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Selekcja (mag.)
9.15 Smak Europy (pr. public.)
9.25 Poranek muzyczny
10.05 Smak Europy (pr. public.)
10.20 Podróże w czasie i przestrzeni (s. dokumentalny)
11.15 Smak Europy (pr. public.)
11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag.)
12.00 Frisco Kid (film USA)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.)
16.00 Na dobre i na złe (s.)
16.55 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.)
17.20 Smak Europy (pr. public.)
17.30 7 dni świat (pr. public.)
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Nagroda Literacka Nike 2003
20.00 Kabaretowa Liga Dwójki (pr. rozryw.)
20.55 Tylko tato (s. dok.)
21.30 Gorączka (mag.)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.40 Warszawska Jesień 2003 (koncert)
0.45 Hotel New Rose (film USA).

■ TV KATOWICE:

6.50 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.), **7.05** Fałszywe żaby (s. anim.), **7.20** Książka dla dzieci (mag.), **7.30** Kurier, **8.00** Koncert życzeń, **8.30** Kurier, **8.45** Babskie gadanie (mag.), **9.00** Teleplotki (mag.), **9.30** Kurier, **9.45** Gwiazdy Hollywoodu (s.), **10.15** Szpital Holby City (s.), **11.00** Witaj, to my (pr. rozryw.), **11.30** Kurier, **11.45** Z Wałęsą na rybach (mag.), **12.00** Tele motor sport (mag.), **12.30** Kurier, **12.45** Z życia Kościoła (mag.), **13.10** Szukamy skarbów, **13.35** Pod górę (mag.), **14.00** Klub Globtrotera (mag.), **14.35** Sprawa na dziś (pr. public.), **15.00** Odcienie sukcesu (pr. rozryw.), **15.30** Kurier, **15.45** Speed (mag.), **16.15** Aktualności, **6.45** Mowa Polska (teleturniej), **17.10** Opowieści cmentarza Łyczakowskiego, **17.30** Kurier, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.50** 07 zgłoś się (s.), 19.45 Wielka Warszawska, **20.30** Kurier, **20.55** Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), **21.15** Bliżej prawa (mag.), **21.30** Kurier, **22.00** Niedzielny magazyn sportowy, **22.30** Kurier, **23.05** Telekurier nocą, **0.00** Dekalog I (film pol.), **0.55** Osobliwości X muzy (film dok.).

■ TV POLSAT:

6.00 Mop Man (mag.), **7.00** 4x4 (mag.), **7.30** Magazyn religijny, **8.00** Niezwyciężony Spiderman (s. anim.), **8.30** Piesek Poochini (s. anim.), **9.00** Hugo (dla dzieci), **9.30** Poplista, **10.30** Słoneczny patrol 8 (s.), **11.35** Ania z Zielonego Wzgórza (film kanad.), **13.20** Ernest jedzie do Afryki (film USA), **15.10** Koncert papieski z Niegowici, **15.45** Informacje, **16.05** Oskary Mody (relacja), **17.00** Z kamerą wśród ludzi (talk show), **17.55** Rodzina zastępcza (s.), **18.30** Informacje, Sport, 19.05 Oskary Mody (relacja), **20.05** Idol 3 (pr. rozryw.), **21.05** 24 godziny (s.), **22.10** Kuba Wojewódzki (talk show), **23.15** Raport specjalny, **23.45** Buffy - postrach wampirów 2 (s.), **0.35** Turniej żużlowy o Złoty Kask, **3.00** Muzyka na bis.

PONIEDZIAŁEK 6 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata?
8.15 Woronicza 17
8.30 Słoń Beniamin (s. anim.)
8.55 Budzik (dla dzieci)
9.25 Program dla dzieci
9.35 Cedric (s. anim.)
9.50 Renata (s. anim.)
10.05 Miliard w rozumie (teleturniej)
10.30 Rok w ogrodzie (mag.)
10.55 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.)
11.15 ZUS radzi (mag.)
11.30 Julius Streicher - żydożerca (film dok.)
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 Kontrasty - Świat, ludzie, pieniądze
12.25 Rolnictwo na świecie (rep.)
12.45 Plebania (s.)
13.40 Sprawiedliwość 18 kołach (s.)
14.30 Narodziny rzeki Wisła (s.)
15.00 Wiadomości
15.15 Kalejdoskop (mag.)
15.30 Rewizja nadzwyczajna (mag.)
16.00 Rower Błażeja (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki (pr. public.)
17.40 Klan (s.)
18.05 Echa stadionów
18.45 Wrzuć Jedynkę
19.00 Tabaluga (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Zamiana żon (film dok.)
21.20 Akwizytorom dziękujemy (teatr TV)
22.35 Hit kultury (mag.)
23.00 Monitor Wiadomości
23.20 Rozmowy na nowy wiek
23.50 Nic śmiesznego (film pol.).

■ TVP 2:

7.15 100 dobrych uczynków (s.)
7.40 Plastusiowy pamiętnik (s. anim.)
7.45 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.25 Z Elitą do Italii, czyli Kabaretowe tutti frutti (pr. rozryw.)
11.20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag.)
11.45 Animals (mag.)
12.10 Wędrówki przyrodnicze (s.)
12.40 Telezakupy
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Życie do poprawki 2 (s.)
14.30 Zrozumieć świat (s.)
15.00 Podróż w głąb ludzkiego ciała (s.)
16.00 Panorama
16.25 Na dobre i na złe (s.)
17.20 W cieniu Kremla (pr. public.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Śpiewanie na ekranie (teleturniej)
19.40 Egzarcha Stefan (film dok.)
20.05 M jak miłość (s.)
20.55 Kochaj mnie (s.)
21.25 Jubileusz 997 (mag.)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.35 Jubileusz 997 (mag.)
23.00 Ekstradycja 2 (s.)
0.00 Współudział (film ang.)
1.35 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE:

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.), **7.30** Kurier, **8.00** Z krukiem w herbie (mag.), **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (pr. public.), **9.00** Dzieci różnych bogów (rep.), **9.30** Kurier, **9.40** Nieustraszony (s.), **10.30** Kurier, **10.45** Sprawa na dziś (s.), **11.15** Gość dnia (pr. public.), **11.30** Kurier, **11.45** Młodzież kontra... (mag.), **12.30** Kurier, **12.35** Historia piosenki popularnej (s.), **13.30** Kurier, **13.50** Agrobiznes (mag.), **14.00** Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), **14.30** Kurier, **14.45** WuWuA (mag. muz.), **15.00** Molly (s.), **15.30** Kurier, **15.50** Z krukiem w herbie (mag.), **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **17.00** Przegląd gospodarczy, **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.20** Wiadomości sportowe, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Sport w TV Katowice, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.55** Wiadomości sportowe, **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.), **22.15** To jest temat (rep.), **22.30** Kurier, **23.05** Biała wizytówka (s.).

■ TV POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, **6.45** TV Market (mag.), **7.00** Power Rangers (s.), **7.30** Tajemniczy rycerze (s.), **8.00** Piątka nieustraszonych (s.), **9.00** Bar bez granic (reality show), **9.30** Idol 3 Extra (pr. rozryw.), **10.20** Bar bez granic (reality show), **10.50** Bar bez granic - gorące krzesła (reality show), **12.25** Z kamerą wśród ludzi talk show), **13.20** Twój lekarz (mag.), **13.40** Wystarczy chcieć (mag.), **13.55** Power Rangers (s.), **14.20** Dziwolągi (s. anim.), **14.45** Miodowe lata 9 (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Interwencja (rep.), **16.30** Piątka nieustraszonych (s.), **17.30** Hugo Express (dla dzieci), **17.55** Bar bez granic (reality show), **18.30** Informacje, Sport, **19.10** Awantura o kasę (teleturniej), **20.10** Bar bez granic (reality show), **21.05** Samo życie (s.), **21.45** Gruby i chudszy (film USA), **23.40** Biznes Informacje, **0.10** Graffiti (pr. public.), **0.25** Bumerang (pr. public.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 4 PAŹDZIERNIKA

■ TVC 1:

5.00 Kolory życia (mag.)
6.00 Świat motoryzacji
6.50 Vinitorium Moravicum
7.25 Sezamie, otwórz się!
7.50 Bolek i Lolek (s. anim.)
8.05 Bajki babci
8.20 Wiadomostki ze świata
8.35 Piłka (film belg.)
10.00 Podróże z dinozaurami (film dok.)
10.40 Tydzień w regionach
11.05 Nasza wieś
11.25 Folklorystyka (pr. muz.)
12.00 Wiadomości
12.05 Na pływalni z P. Taussigiem
12.30 „Špona" (pr. public.)
13.15 Na rozdrożu (s.)
13.30 Ushuaia Nature (s.)
14.25 Moda - Ekstrawagancja
14.50 The Potatoe Factory (film austral.)
16.30 Oczarowani IV (s.)
17.25 Podróże po świecie wina (s. dok.)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Uśmiechy (pr. rozryw.)
18.45 Dzieła sztuki z czeskich zbiorów
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wiadomości
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.40 Prognoza pogody
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Gwiazdy na Weltawie (pr. rozryw.)
22.00 Wiadomości
22.05 Bramki, punkty, sekundy
22.10 Losowanie „10" szczęśliwych
22.25 Big Hit (film USA)
23.50 Szaleję za tobą VII (s.)
0.15 Piękne dziewczyny (film USA)
2.00 Kinobox
2.25 Oddział specjalny (s.)
4.05 Star Trek (s.).

■ TVC 2:

5.00 Teologowie
5.15 Magazyn Ligi Mistrzów
5.45 Czeski podróżnik
6.15 Wydarzenia ekonomiczne
6.25 Wiadomości STV
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Wielki Wóz (mag.)
9.00 Kursy językowe
10.00 Klucz (mag.)
10.30 Salon
11.00 Echo burzy(film)
12.45 G. Verdi: La Traviata (pr. muz.)
14.40 Siła obrazu – Leni Riefenstahl
15.40 Sportowcy Świata (sport)
16.30 Film o filmie
16.45 Buly
19.30 Euronews
20.00 Portugalia (film czes.)
22.15 Ilustrowane felietony L. Vaculíka
22.25 Trzystatrzydzieścitrzy (pr. rozryw.)
23.25 Noc z Aniołem (pr. rozryw.)
0.55 Wielka nocna muzyka
4.00 Lista przebojów
5.00 „Na Kloboučku" (pr. muz.)
6.00 Mała muzyka poranna
6.40 Teleshopping.

■ NOVA:

5.35 Teletubbies (s. anim.), **6.05** Ferda (s. anim.), **6.30** Pokemon (s. anim.), **7.00** Digimon (s. anim.), **7.25** Beyblade (s. anim.), **7.50** Delfin Flip (s.), **8.45** ESO (lista przebojów), **9.55** Stary (s.), **11.05** Diagnoza: Morderstwo IV (s.), **12.00** Dzwońcie do Novy, **12.35** Pułapka na kaczkę (film czes.), **14.15** FK Teplice – AC Slavia Praga, **16.15** JAG VII (s.), **17.10** Prognoza pogody, **17.15** Stalowe magnolie (film USA), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda,, **20.00** Mumia (film USA), **22.25** Siedem (film USA), **0.55** Vipers (film erot.), **3.00** Dzwońcie do Novy, **4.05** Pułapka na kaczkę (film czes.).

■ PRIMA:

8.00 NHL Power Week, **8.40** Salon samochodowy, **9.25** Ojciec Schwarz (s.), **10.25** Podróż do środka Ziemi (film USA), **12.15** Julie Lescaut(s.), **14.10** Kaskader (film USA), **15.55** Prima TV, **16.15** Dempsey i Makepeace (s.), **17.15** 105% alibi (film czes.), **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Siska (s.), **21.05** Randka z Bárą (pr. rozryw.), **22.10** Rocky III (film USA), **0.05** Żołdak (film niem), **1.55** Ciernie (talk show).

NIEDZIELA 5 PAŹDZIERNIKA

■ TVC 1:

5.10 Ekspedycja Orchidea (mag.)
5.30 Niezwykłe przygody kryminalistyki (serial)
6.20 Star Trek (s.)
7.10 Bajki babci
7.30 Bajkowa niedziela
9.30 Wędrująca kamera
10.00 Obiektyw
10.30 Kalendarium
10.45 Porady prawne (s.)
11.05 Niezwykłe przygody kryminalistyki (s.)
12.00 Wiadomości
12.05 Prognoza pogody
12.10 W jaki sposób
12.35 Na ekranie
13.05 Bajka
14.15 Drogi wiary (mag.)
14.50 Wariatków w Wariatkowie (film dokumentalny)
15.20 Katarzyna złej opinii (film czes.)
16.40 W poszukiwaniu zaginionego czasu
17.00 Osobowości ekranu
17.20 Szczęście domowe
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.10 O skarb Agnieszki Czeskiej (teleturniej)
18.50 Słowo świąteczne
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wiadomości
19.35 Prognoza pogody
19.40 Bramki, punkty, sekundy
19.55 Losowanie Sportki
20.00 Morderca to ty (film czes.)
21.05 Stało się…
21.20 Wiadomości
21.25 Bramki, punkty, sekundy
21.50 Pożeracze czasu (film USA)
23.20 Losowanie Sportki
23.30 Prawo rodzinne (s.)
0.10 Losowanie „10" szczęśliwych
0.15 Czeska soda (pr. rozryw.)
0.30 Tajemnice wojen (film dok.)
1.25 Porady prawne (s.)
1.40 Podróżomania
2.10 Country Express Praga - Nashville
2.40 Nasza wieś
3.00 Folkloryka (pr. muz.)
3.35 Tydzień w świecie
3.55 Skarby świata
4.05 Niezwykłe przygody kryminalistyki (s.)
4.40 Concerto grosso (koncert).

■ TVC 2:

6.50 Wiadomości STV
7.05 Słowo świąteczne
7.10 Osobowości ekranu
7.40 Pod korcem
7.55 Panorama
8.30 Kolory życia (mag.)
9.30 W drzwiach stoi A. G.
10.20 Herbata dla trzeciego
10.50 Wędrówki muzyczne
11.05 Trzystatrzydzieścitrzy (pr. muz.)
12.10 „Żabák" (film czes.)
12.55 Błękitna planeta (s.)
13.45 Chwile sławy (film dok.)
14.30 Studio sport
17.10 Wojna i pokój (film USA)
18.55 Tydzień w świecie
19.15 Euronews
20.00 Wieczór tematyczny
22.30 Wędrówki muzyczne
22.45 Dograne (sport)
23.30 Klub Filmowy – Underground (film)
2.15 Trzystatrzydzieścitrzy (pr. rozryw.)
3.15 „Špona"
4.05 Tajemnice wojen (film dok.).

■ NOVA:

5.10 Novazakupy, **6.05** Teletubbies (s.), **7.05** Ferda (s. anim.), **6.40** Pokemon (s. anim.), **7.30** Digimon (s. anim.), **7.55** Beyblade (s. anim.), **8.25** Delfin Flip (s.), **9.15** Zaloty, **9.55** Stary (s.), **11.05** Diagnoza: Morderstwo V (s.), **12.00** Siódemka, **13.00** Rady ptaka Loskutaka, **13.45** Perry Mason (s.), **15.40** Turbo (s.), **17.25** Prognoza pogody, **17.35** Tyle zim bez ciebie (film USA), **19.20** T-Mobile RENTA, **19.30** Wiadomości, sport, pogoda,, **20.00** Rozjazdy dla gwiazd (pr. rozryw), **21.10** Kobra 11 (s.), **22.10** Odłamki (pr. public.), **22.35** Tele Tele, **23.20** W mocy snów (film USA), **1.15** Niewidzialny II (s.), **2.00** Cudzoziemcy (s. erot.), **2.20** Navazakupy, **2.50** Siódemka, **4.15** Doktor z gór (s.), **5.00** Teletubbies (s. anim.).

■ PRIMA:

6.30 Teleshopping, **8.00** Wizja wojny (film dok.), **9.00** Świat 2003, **9.30** Rękawiczka (film czes.), **11.20** Niedzielna jazda, **11.50** Szkoła i rodzina (s.), **13.00** Niedzielna partia, **13.50** Wielka Nagroda Pacyfiku (sport), **15.20** Niepoprawni (s.), **17.10** Meryllowi dywersanci III (s.), **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli…, **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Dziś w jednym domu (s.), **21.25** Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.), **22.25** Rodzina policjantów (film niem.), **0.15** Biały pałac (film niem.), **2.00** Niedzielna partia, **3.45** Niedzielna jazda, **3.05** Teleshopping.

PONIEDZIAŁEK 6 PAŹDZIERNIKA

■ TVC 1:

5.05 Na ekranie
5.35 Kinobox
5.59 Dzień dobry z TVC
8.30 Sezamie, otwórz się
9.00 Wiadomości
9.15 Kung-fu: Legendy ciąg dalszy (s.)
10.00 Wojna i pokój (film)
11.45 Spowiedź
12.00 Wiadomości
12.10 Pożeracze czasu (film)
13.45 Niezastanawiaj się i kręć!
14.25 W poszukiwaniu zaginionego czasu
14.45 Humory (pr. rozryw.)
15.30 Na ekranie
16.00 Wiadomości
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Czułki
17.00 Game Page
17.15 ABCD ekologii (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.45 Pogoda
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kung-fu: Legendy ciąg dalszy III (serial)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Szpital na peryferiach (s.)
21.10 Podróżomania
21.40 Fakty
22.15 Wydarzenia, komentarze
22.48 Bramki, punkty, sekundy
22.55 Przyjaciele IX (s.)
23.20 Golf 2003
23.35 Studio A po 30 latach…
0.40 Szczęście domowe
1.10 Sport w świecie
2.10 Bananowe rybki (talk show)
2.45 Najlepsi z klasyki
3.30 Trzymaj się!
3.55 Golem i Golemowie (mag.).

■ TVC 2:

5.10 Podróże po świecie wina (s.)
5.35 Bez ogródek
6.05 „Špona" (pr. public.)
6.50 Wiadomości TVS
7.05 Kalendarium
7.20 Chcecie mnie?
7.35 Tydzień w świecie
7.55 Panorama
8.30 Dzieci z Afryki (s.)
8.45 Przygody Odyseusza (s. anim.)
9.00 Dzień dobry z TVC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
12.00 Euronews
12.40 Na rozdrożu (s.)
12.55 Błękitna planeta (s. dok.)
13.45 Parker Lewis musi wygrać II (s.)
14.10 Piłka (film belg.)
15.45 Dograne (sport)
16.30 Ilustrowane felietony L. Vaculíka
16.40 Chwała zwycięzcom (mag.)
16.55 Sport w świecie
17.40 Wielki Wóz (mag.)
18.10 Tygodnik kulturalny
18.25 Media
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w jęz. migowym
19.15 Time out (sport)
19.40 Wasze boisko (sport)
19.55 Stop (dla kierowców)
20.00 Między gwiazdą i półksiężycem (film dok.)
20.55 Piękne zguby
21.25 Wydarzenia w świecie
21.35 Klub filmowy – Beztroscy jeźdźcy
23.05 Poprask
23.30 Między gwiazdą i półksiężycem (film dok.)
0.25 Franciszek Józef I (film dok.)
1.25 Terra Musica (pr. muz.)
2.00 Wydarzenia, komentarze
2.30 Czeski podróżnik
3.00 Worldnet
4.00 Kursy językowe.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** To morderstwo, napisała (s.), **9.25** Miejsce zbrodni: Miriam (film niem.), **11.05** Knots Landig (s.), **12.00** Zakochana (s.), **12.55** Prawo do miłości (s.), **13.45** Gwiezdna brama (s.), **14.40** Kachorra (s.), **15.35** Brzydka Betty (s.), **16.40** Zaryzykuj!, **17.10** Właśnie teraz, **17.25** Gliniarz i prokurator (s.), **18.15** Pogoda, **18.25** M.A.S.H. (s.), **18.50** „Pálí vám to?" (pr. rozryw.); **19.30** Wiadomości, sport, pogoda,, **20.00** „Volenka" (pr. rozryw.), **21.00** Zabawa snów (film USA), **23.40** Scary Movie (film USA), **1.20** Adwokat da Costa: Palec Boży (film franc.).

■ PRIMA:

8.00 Namiętny pocałunek (s.), **8.50** Najdroższy skarb (s.), **9.45** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.55** Łowca krokodyli (s.), **12.25** 105% alibi (film czes.), **14.05** Sabrina - młoda czarownica (s.), **14.35** Beverly Hills 90210 (s.), **15.30** Kojak IV (s.), **16.30** AC Sparta Praga – FC Vitkovice Plzeň, **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Kropla nadziei (koncert), **21.10** Aplauz! (pr. rozryw.), **22.15** Ewa Blond (film niem.), **0.00** Na temat!, **0.10** Akta X (s.), **1.05** Faktor PSI (s. kanad.), **1.55** Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Dziś Hawierzów - Kadań

Hawierzowianie nawet w szóstym meczu sezonu nie zasmakowali zwycięstwa czy nawet remisu. Nowy trenerski duet – Pavel Sedlák, Aleš Flašar powinien być motorem napędowym dla hawierzowskich hokeistów, na premierowe punkty w I lidze Pantery muszą jednak zaczekać minimalnie do dzisiejszego wieczoru. O godzinie 17.00 Hawierzów przed własną publicznością podejmować będzie Kadań. W II lidze kolejną porażkę na własnym lodzie zaliczyli hokeiści Orłowej. Po kompromitacji w ubiegłą niedzielę z Przerowem (1:7) orłowianie ulegli w środę również drużynie Blanska. Podopieczni trenera Romana Ryšánka przegrali z rywalem 1:3.

■ **I LIGA: PROŚCIEJÓW – HAWIERZÓW 5:3 (1:1, 2:1, 2:1).** Kontuzjowanego Martina Vojtka zastąpił w hawierzowskiej bramce Martin Falter – wypożyczony z ekstraligowych Witkowic. Panterom w tym meczu nie można odmówić waleczności i determinacji. Zespół z pewnością chce jak najprędzej przełamać dotychczasową fatalną passę, a w Prościejowie hawierzowianie byli bardzo blisko sukcesu. Na szybką bramkę gospodarzy (w 3. minucie z kija Hradeckiego) goście odpowiedzieli jeszcze do przerwy. Wyrównanie zapewnił Panterom w 17. minucie w przewadze liczebnej **Zdráhal**. Dobry hokej prezentowały oba zespoły również w II tercji. W 25. minucie Faltera pokonał Zátopek – gospodarze grali wtedy w przewadze 5 na 3, w 34. minucie było już jednak 2:2 – bramkę zdobył hawierzowski napastnik **Volák**. Alfą i omegą sukcesu Prościejowa w drugiej tercji były stałe fragmenty gry. W 37. minucie w kolejnej przewadze liczebnej Světlík ustalił wynik drugiej tercji na 3:2. Ostatnia odsłona przebiegała pod lekkie dyktando Prościejowa. Hawierzowianie wprawdzie w 43. minucie z kija **Žürka** doprowadzili do remisu, ale dwa szybkie trafienia gospodarzy w przeciągu sześciu minut (50. Pospíšil, 56. Streit) przesądziły całą sprawę. **Sędzia** Vokurka, **kary** 5:8, wykorz. 2:2, widzów 2500. **(jb)**

Lokaty: 1. Chomutow 18, 2. Jihlawa 16, 3. Kadań 13,... 14. Hawierzów 0 pkt. **DZIŚ:** Hawierzów – Kadań (17.00).

■ **II LIGA: ORŁOWA – BLANSKO 1:3 (0:1, 0:0, 1:2).** Kibice orłowscy opuszczali w środę stadion w dosyć minorowych nastrojach. Do śmiechu zresztą nie było też hokeistom, którzy po raz drugi w tym sezonie przegrali na własnych śmieciach. Zaskakująco więcej sytuacji podbramkowych stworzyli w meczu przyjezdni, zwłaszcza w I tercji orłowski golkiper Kratochvíl mocno się namęczył. W 19. minucie skapitulował on po raz pierwszy. Po błędzie obrońcy Jemelíka na 0:1 trafił Drabek. Gospodarze nie rezygnowali. W drugiej tercji orłowianie zagrali o klasę lepiej, napastnicy jednak swoje „kałasznikowy" pozostawili w domu. W 43. minucie Tomášek fatalnie spudłował, zaś z błyskawicznej kontry na 0:2 podwyższył Moskal. Nadzieja ożyła w 54. minucie – kontaktowego gola zdobył w przewadze liczebnej **Grimm** (as. Dvořák, Galgonek). Power play bez bramkarza to w II lidze zazwyczaj duża loteria – w 59. minucie krążek wywalczył Smolík i strzałem do pustej bramki ustalił wynik dnia. **Sędzia** Šafarčík, **kary** 2:4, wykorz. 1:0, widzów 800. **(JK)**

Lokaty: 1. Sareza Ostrawa 18, 2. Przerow 15, 3. Kromierzyż 14,... 9. Orłowa 5 pkt. **JUTRO:** Gwiazda Brno – Orłowa (17.00).

Opr. JANUSZ BITTMAR

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Banik Karwina w ofensywnych nastrojach

Piłkarze ręczni Banika Karwina są jedynym, obok Dukli Praga, zespołem, który w bieżącym sezonie czesko-słowackiej Interligi nie doznał jeszcze porażki. Karwiniacy w wyjazdowym meczu z Koszycami znów potwierdzili opinię niezwykle bramkostrzelnego zespołu.

Kapitalną formę prezentują obecnie zwłaszcza Kamil Heinz i Michal Brůna, główne gwiazdy środowego spotkania na wschodzie Słowacji. Podopieczni trenera Jiřego Kekrta są więc w dobrych nastrojach przed startem prestiżowej klubowej Ligi Mistrzów. W niedzielę 12 października Banik zmierzy się w 1. kolejce z chorwackim Metkovicem. Spotkanie w karwińskiej hali rozpoczyna się o godzinie 10.30, bezpośrednią transmisję z meczu przekaże program II TVC. Już jutro z kolei, w spotkaniu szóstej kolejki Interligi, Banik zmierzy się na własnym parkiecie z Powaską Bystrzycą. Trenerem Słowaków jest były szkoleniowiec Karwiny – Ivan Hargaš.

● **KOSZYCE – KARWINA 32;36 (15:21).** Bramki dla HCB: M. Brůna 10/1, K. Heinz 10, Mrakič 4, Konečný 3/1, Sobol 3, T. Heinz, Zdráhala po 2, Bednařík, Kust po 1.

Trener Jiří Kekrt nie mógł skorzystać w Koszycach z usług kontuzjowanej czwórki Horák, Prokopec, Mrózek i Vašek. Karwiniacy trochę obawiali się tej konfrontacji, ale „nie taki diabeł straszny, jak go malują". W defensywie Banika wprawdzie wciąż nie wszystko zapięte jest na ostatni guzik, ale pod względem ofensywnym karwiniacy prezentują się wręcz imponująco. Do z łatwością grających Michala Brůny i Kamila Heinza dołączył w Koszycach również obrotowy Dragan Mrakič. Reprezentant Serbii i Czarnogóry spisuje się w barwach Karwiny coraz lepiej, w środę należał do najlepszych zawodników na parkiecie. Gracze Banika dominowali w całym meczu, nerwowo zrobiło się tylko w 54. minucie, kiedy to gospodarze obniżyli na 32:33. Losy spotkania wzięli wtedy w swoje ręce Kamil Heinz i Michal Brůna, ustalając wynik na 32:36 dla Karwiny. **Kary** 3:6; **siódemki** 8/7:3/2 (nie trafił Konečný); **sędziowali** Podhajský, Budinský, widzów 500.

Lokaty: 1. Dukla Praga 10, 2. Karwina 10, 3. Allrisk Praga 7 pkt. **(jb, Ok)**

Puchar dla Stonawy

Piłkarze Stonawy pokonali w finale Pucharu CMZF na szczeblu powiatowym drużynę ČSAD Hawierzów 1:0 (w 1. spotkaniu stonawianie zwyciężyli 4:1). Bramkę w środowym rewanżu zdobył Franc. Drużyna Stonawy, występująca w I A klasie (6. liga), awansowała tym samym do rozgrywek o Puchar CMZF na szczeblu okręgowym. **(jb)**

■ SPORT POLSKI

❒ **MARIUSZ CZERKAWSKI** (New York Islanders) strzelił dwie, a **Krzysztof Oliwa** (Calgary Flames) - jedną bramkę w czwartkowych meczach sparingowych swoich drużyn przed nowym sezonem hokejowej ligi NHL.

■ NASZA OFERTA ■ NASZA OFERTA ■ NASZA OFERTA

● **PIŁKA NOŻNA. MŚLF:** Trzyniec – F-M (dziś, 10.15). **DYWIZJA:** Dziećmorowice – Lipnik, Orłowa – Olbrachcice, Kralowa – Czeski Cieszyn (wszystko dziś, 15.30).

MISTRZOSTWA OKRĘGU: Bogumin – Bystrzyca (dziś, 10.15), Karwina – Pusta Polom, Jakubczowice – Piotrowice (dziś, 15.30). **I A KLASA – gr. B:** Sedliszcze – Mosty k. Jabłonkowa (dziś, 15.30), Frydlant n. O. – Rychwałd, Ticha – Stonawa (jutro, 15.30). **I B KLASA – gr. B:** Radwanice – Pietwałd, Ludgerzowice - ČSAD (dziś, 15.30). **I B KLASA – gr. C:** Liskowiec – Cz. Cieszyn B, Żuków – Skrzeczoń, Sucha G. – Lutynia D. (wszystko dziś, 15.30), Karwina B – Dąbrowa (jutro, 10.15), Niebory – Jabłonków, Wierzniowice – I. Piotrowice, Śmiłowice – Nydek (wszystko jutro, 15.30). **MPK:** B. Rychwałd – FK Hawierzów, Datynie – Domasławice, SKF Hawierzów – F. Orłowa, Zabłocie – Bogumin B, Sj Pietwałd – Sn Orłowa, Cierlicko – L. Łąki (wszystko dziś, 15.30), Orłowa B – V. Bogumin (jutro, 15.30). **MPF-M:** Olbrzychowice – Piosek, Starzicz – Wędrynia, Wojkowice – Gródek (wszystko dziś, 15.30), Gnojnik – Chlebowice (jutro, 15.30). **RPF-M:** Błędowice – Luczina (dziś, 10.15), Kuńczyce p. O. – Milików, Toszonowice – Prżno, Dobratice – Bukowiec (wszystko dziś, 15.30).

● **HOKEJ NA LODZIE. I liga:** Hawierzów – Kadań (dziś, 17.00).

● **PIŁKA RĘCZNA. Interliga:** Karwina – P. Bystrzyca (jutro, 10.30). **(Opr. jb)**